

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५(३) बमोजिम तयार गरिएको

सूचनाको विवरण

२०८३/८४ को प्रथम त्रैमासिक प्रतिवेदन
(साउन, भदौ र असोज)

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

विषयसूची

१. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको संक्षिप्त परिचय	१
२. कार्यक्षेत्र.....	४
३. मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	६
४. मन्त्रालयका महाशाखाहरुको कार्यविवरण.....	६
५. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने प्रमुख सेवाहरु	१९
६. सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी.....	३१
७. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी	३१
८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी.....	३२
९. मन्त्रालयसंग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका एवं मापदण्डको विवरण	३२
१०. मन्त्रालयबाट चालु आ.व.को पहिलो त्रैमासिकमा सम्पादन गरिएका कामको विवरण	३७
११. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण	५४
१२. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको वेभसाइटको विवरण.....	५४
१३. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन हुने वा नहुने सोको विवरण.....	५४
अनुसूची.....	५५

१. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको संक्षिप्त परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले स्वास्थ्यलाई प्रत्येक नागरिकको मौलिक हकका रूपमा स्थापित गर्दै आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने, गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँच सुनिश्चित गर्ने तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट कुनै पनि नागरिक वञ्चित नहुने व्यवस्था गरेको छ। संघीय शासन प्रणालीको कार्यान्वयनसँगै संविधान बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच स्वास्थ्य क्षेत्रका अधिकार तथा जिम्मेवारी बाँडफाँट भई स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी, समावेशी र नागरिकमैत्री बनाउने दिशामा कार्य भइरहेको छ।

नेपालमा वि.सं. १९९० मा स्वास्थ्य सेवा विभाग तथा वि.सं. २०११ मा स्वास्थ्य मन्त्रालय स्थापना भएपछि स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई समयानुकूल परिमार्जन र सुदृढ गर्दै देशभर स्वास्थ्य सेवा विस्तार गरिएको छ। संविधान, राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, २०७६, प्रचलित कानून, नेपाल सरकारका नीति तथा कार्यक्रम तथा नेपालले गरेका अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताअनुरूप स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास, जनस्वास्थ्यको संरक्षण, गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा तथा खाद्य स्वच्छता सुनिश्चित गर्न मन्त्रालयले निरन्तर कार्य गर्दै आएको छ।

१.२ भावी सोच

स्वस्थ तथा सुखी जीवन लक्षित सजग र सचेत नागरिक।

१.३ ध्येय

साधन स्रोतको अधिकतम एवं प्रभावकारी प्रयोग गरी सहकार्य र साझेदारीमार्फत नागरिकको स्वास्थ्यसम्बन्धी मौलिक अधिकार सुनिश्चित गर्ने।

१.४ लक्ष्य

संघीय संरचनामा सबै वर्गका नागरिकका लागि सबै सामाजिक न्याय र सुशासनमा आधारित स्वास्थ्य प्रणालीको विकास र विस्तार गर्दै गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच र उपभोग सुनिश्चित गर्ने।

१.५ उद्देश्यहरू

१. संविधानप्रदत्त स्वास्थ्यसम्बन्धी हक सबै नागरिकले उपभोग गर्न पाउने अवसर सिर्जना गर्नु।
२. संघीय संरचनाअनुरूप सबै किसिमका स्वास्थ्य प्रणालीलाई विकास, विस्तार र सुधार गर्नु।
३. सबै तहका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तरमा सुधार गर्दै सहज पहुँच निश्चित गर्नु।

४. अति सीमान्तकृत वर्गलाई समेट्दै सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा पद्धतिलाई सुदृढ गर्नु।
५. सरकारी, गैर-सरकारी तथा निजी क्षेत्रसँग बहुक्षेत्रीय साझेदारी, सहकार्य तथा सामुदायिक सहभागितालाई प्रबर्द्धन गर्नु।
६. नाफामूलक स्वास्थ्य क्षेत्रलाई सेवामूलक स्वास्थ्य सेवामा रूपान्तरण गर्दै जानु।

१.६ रणनीति

१. सबै तहका स्वास्थ्य संस्थाबाट तोकिएबमोजिम निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरिनेछ।
२. स्वास्थ्य बीमामार्फत विशेषज्ञ सेवामा सुलभ पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ।
३. सबै नागरिकलाई गुणस्तरीय आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ।
४. स्वास्थ्य प्रणालीलाई संघीय संरचनाअनुरूप संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा पुनर्संरचना, सुधार एवं विकास तथा विस्तार गरिनेछ।
५. स्वास्थ्यमा सर्वव्यापी पहुँचको अवधारणाअनुरूप प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारत्मक, पुनर्स्थापनात्मक तथा प्रशामक सेवालाई एकीकृत रूपमा विकास तथा विस्तार गरिनेछ।
६. स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारी, निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रबीचको सहकार्य र साझेदारीलाई प्रवर्द्धन, व्यवस्थापन तथा नियमन गर्नुका साथै स्वास्थ्य शिक्षा, सेवा तथा अनुसन्धानका क्षेत्रमा आन्तरिक तथा बाह्य लगानीलाई प्रोत्साहन एवं संरक्षण गरिनेछ।
७. आयुर्वेद, प्राकृतिक चिकित्सा, योग, होमियोप्याथीकलगायतका चिकित्सा प्रणालीलाइ एकीकृत रूपमा विकास र विस्तार गरिनेछ।
८. स्वास्थ्य सेवालाई सर्वसुलभ, प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन जनसङ्ख्या, भूगोल र संघीय संरचनाअनुरूप सीपमिश्रित दक्ष जनशक्तिको विकास तथा विस्तार गर्दै स्वास्थ्य सेवालाई व्यवस्थित गरिनेछ।
९. सेवाप्रदायक व्यक्ति तथा संस्थाबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी, जवाफदेही र गुणस्तरीय बनाउन स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद्हरूको संरचनाको विकास, विस्तार तथा सुधार गरिनेछ।

१०. गुणस्तरीय औषधि तथा प्रविधिजन्य स्वास्थ्य सामग्रीको आन्तरिक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्दै, कुशल उत्पादन, आपूर्ति, भण्डारण र वितरणलाई नियमन तथा प्रभावकारी व्यवस्थापन मार्फत पहुँच एवं सुमचित प्रयोग सुनिश्चित गरिनेछ ।
११. सरुवा रोग, किटजन्य रोग, पशुपन्छीजन्य रोग, जलवायु परिवर्तन र अन्य रोग तथा महामारी नियन्त्रणलगायत विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको एकीकृत उपायहरू अवलम्बन गरिनेछ ।
१२. नसर्ने रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि व्यक्ति, परिवार, समाज तथा सम्बन्धित निकायलाई जिम्मेवार बनाउँदै एकीकृत स्वास्थ्य प्रणालीको विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।
१३. पोषणको अवस्थालाई सुधार गर्न, मिसावटयुक्त तथा हानिकारक खालाई निरुत्साहित गर्दै गुणस्तरीय एवं स्वास्थ्यवर्धक खाद्यपदार्थको प्रवर्द्धन, उत्पादन, प्रयोग र पहुँचलाई विस्तार गरिनेछ ।
१४. स्वास्थ्य अनुसन्धानलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुरूप गुणस्तरीय बनाउँदै अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रमाण र तथ्यहरूलाई नीति निर्माण, योजना तर्जुमा तथा स्वास्थ्य पद्धतिको विकासमा प्रभावकारी उपयोग गरिनेछ ।
१५. स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई आधुनिकीकरण, गुणस्तरीय तथा प्रविधिमैत्री बनाई एकीकृत स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
१६. स्वास्थ्यसम्बन्धी सूचनाको हक तथा सेवाग्राहीले उपचारसम्बन्धी जानकारी पाउने हकको प्रत्याभूति गरिनेछ ।
१७. मानसिक स्वास्थ्य, मुख, आँखा, नाक, कान, घाँटी स्वास्थ्य सेवालगायतका विशेष उपचार सेवालाई विकास र विस्तार गरिनेछ ।
१८. अस्पताललगायत सबै प्रकारका स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तर सुनिश्चित गरिनेछ ।
१९. स्वास्थ्य क्षेत्रको नीतिगत, संगठनात्मक तथा व्यवस्थापकीय संरचनामा समयानुकूल परिमार्जन तथा सुधार गर्दै सुशासन कायम गरिनेछ ।

२०. जीवनपथको अवधारणाअनुरूप सुरक्षित मातृत्व, बालस्वास्थ्य, किशोरी तथा प्रजनन स्वास्थ्य, पौष्ट तथा जेष्ठ नागरिकलगायतका सेवाको विकास तथा विस्तार गरिनेछ ।
२१. स्वास्थ्य क्षेत्रको दिगो विकासका लागि आवश्यक वित्तीय स्रोत तथा विशेष कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
२२. बढ्दो सहरीकरण, आन्तरिक तथा बाह्य बसाइसराइजस्ता विषयहरुको समयानुकूल व्यवस्थापन गर्दै यसबाट हुने जनस्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याहरुलाई समाधान गरिनेछ ।
२३. जनसाङ्ख्यिक तथ्यांक व्यवस्थापन, अनुसन्धान तथा विश्लेषण गरी निर्णय प्रक्रिया तथा कार्यक्रम तर्जुमासँग आवघ गरिनेछ ।
२४. प्रति-जैविक प्रतिरोधलाई न्यूनीकरण गर्दै संक्रामक रोग नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि एकद्वार स्वास्थ्य पद्धतिको विकास तथा विस्तार गरिनुका साथै वायु प्रदूषण, ध्वनी प्रदूषण, जल प्रदूषणलगायतका वातावरणीय प्रदूषणका साथै खाद्यान्न प्रदूषणलाई वैज्ञानिक ढंगले नियमन तथा नियन्त्रण गरिनेछ ।
२५. आप्रवासन प्रक्रियाबाट जनस्वास्थ्यमा उत्पन्न हुनसक्ने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न तथा विदेशमा रहेका नेपाली नागरिकहरुको स्वास्थ्य सुरक्षाका लागि समुचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२. कार्यक्षेत्र

नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०८३ अनुसार स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरु निम्न बमोजिम रहेका छन्:

१. स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
२. राष्ट्रियस्तरमा प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक निवारणसम्बन्धी स्वास्थ्य नीति, कानून र मापदण्ड,
३. स्वास्थ्यसम्बन्धी प्राज्ञिक, व्यवसायिक र पेसागत सङ्घ संस्थासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
४. राष्ट्रिय तथा केन्द्रीय अस्पताल, स्वास्थ्य प्रतिष्ठानहरुको स्थापना, सञ्चालन र नियमन,
५. नर्सिङ्गहोम लगायतका स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा सञ्चालनसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
६. अस्पताल एवम् स्वास्थ्य संस्थाको प्रत्यायन,

७. विशिष्ट सेवाप्रदायक अस्पतालसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
८. औषधी, स्वास्थ्य सामग्री तथा स्वास्थ्य प्रविधिको उत्पादन र विकास, सञ्चय, बिक्री वितरण, अन्तिम विसर्जनसम्बन्धी गुणस्तर, मापदण्ड र नियमन,
९. आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
१०. सर्ने र नसर्ने रोग रोकथाम तथा नियन्त्रणसम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड,
११. अन्तर्राष्ट्रिय स्वास्थ्य नियमन,
१२. स्वास्थ्य बीमा तथा सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा,
१३. स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या क्षेत्रको मानवस्रोत विकास र व्यवस्थापन,
१४. स्वास्थ्य सेवा तथा वस्तुको शुल्कसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
१५. औषधी निगरानी र नियमन,
१६. औषधी खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
१७. अति आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री (खोप र परिवार नियोजनका साधन) आपूर्ति तथा व्यवस्थापन,
१८. स्वास्थ्य विज्ञानसम्बन्धी अध्ययन र अनुसन्धानसम्बन्धी मापदण्ड,
१९. जडीबुटी, जान्तव र खनिज (हर्बल, एनिमल र मिनेरल) को औषधीय अनुसन्धान,
२०. स्वास्थ्य सूचना प्रणाली व्यवस्थापन र स्वास्थ्य लेखा पद्धति,
२१. राष्ट्रिय एवम् अन्तर्राष्ट्रिय चासोका जनस्वास्थ्य समस्याको निगरानी,
२२. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा र क्षेत्रको मापदण्ड,
२३. विभिन्न तहमा आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य सेवाको राष्ट्रिय प्रोटोकल,
२४. राष्ट्रिय रिफरेन्स प्रयोगशाला र परीक्षण केन्द्रको स्थापना, सञ्चालन र नियमन,
२५. स्वास्थ्य पर्यटन प्रवर्द्धनसम्बन्धी समन्वय,
२६. जनस्वास्थ्यसम्बन्धी आपतकालीन अवस्था, स्वास्थ्य क्षेत्रमा विपद् र महामारी व्यवस्थापन,
२७. आपतकालीन अवस्थाका लागि औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीको मौज्दात (बफरस्टक) व्यवस्थापन,

२८. आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथा रिफरल पद्धतिको विकास,
२९. जनसङ्ख्या, बसाइसराइ, परिवार नियोजन, मातृशिशु कल्याण, प्रजनन स्वास्थ्यसम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून र मापदण्ड,
३०. राष्ट्रियस्तरमा जनसङ्ख्यासम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान एवम् प्रक्षेपण सूचना प्रणाली,
३१. बसाइसराइ सर्वेक्षण तथा स्थिति विश्लेषण,
३२. सरसफाइ तथा स्वच्छतासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा कार्यक्रमहरू,
३३. खाद्य स्वच्छतासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
३४. खाद्य क्वारेन्टाइन, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रणसम्बन्धी कार्यहरू,
३५. मन्त्रालयसम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थासंग सन्धि, सम्झौता, सम्पर्क र समन्वय,
३६. मन्त्रालयसम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन,
३७. नेपाल स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन।

३. मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या

- स्थायी दरबन्दीमा कार्यरत कर्मचारी (दरबन्दी र फाजिल समेत) संख्या: ११०
- सेवा करारमा कार्यरत कर्मचारी संख्या: ३७
- छात्रवृत्ति करारमा कार्यरत कर्मचारी संख्या: ११ जना
- जम्मा कर्मचारी संख्या (सेवा करार समेत) : १५८

४. मन्त्रालयका महाशाखाहरूको कार्यविवरण

४.१. नीति, योजना, तथा अनुसन्धान महाशाखा

४.१.१. नीति, योजना तथा बजेट शाखा

- स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी नीति, रणनीति, कानून र मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।
- स्वास्थ्य क्षेत्रसम्बन्धी संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय तहका अल्पकालीन, मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन नीति, रणनीति तथा योजना तर्जुमा गर्ने।
- स्वास्थ्य नीति तथा रणनीतिको समीक्षा तथा विश्लेषण गरी सुधारका लागि नीतिगत सुझाव तयार गर्ने।

- स्वास्थ्य क्षेत्रको आवधिक तथा वार्षिक योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्ने।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूमा विनियोजित बजेट तथा खर्चको विश्लेषण गर्ने।
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतका निकायको बजेट तथा स्रोत विनियोजनसम्बन्धी कार्य गर्ने।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्राप्त वैदेशिक सहायता तथा अन्य स्रोतको परिचालन र उपयोगसम्बन्धी नीतिगत समन्वय गर्ने।
- स्वास्थ्य क्षेत्रको पूर्वाधार तथा भौतिक साधन सम्बन्धी योजना तथा आपूर्ति व्यवस्थापनसम्बन्धी नीति तर्जुमा गर्ने।
- खाद्य, जनसङ्ख्या, बसाइँसराइ, औषधि, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा प्रणालीसम्बन्धी नीति, रणनीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्ने।
- राष्ट्रियस्तरमा प्रवर्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पूनर्स्थापनात्मक र निवारण सम्बन्धी स्वास्थ्य नीति, मापदण्ड तथा रणनीति तर्जुमा गर्ने।
- औषधि खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्था सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।
- सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने।
- खाद्य स्वच्छता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।
- स्वास्थ्य क्षेत्रको स्रोत परिचालन, वित्तीय दिगोपना तथा वैकल्पिक वित्तीय व्यवस्थापनसम्बन्धी नीति तथा रणनीति तर्जुमा गर्ने।
- स्वास्थ्य वित्त, राष्ट्रिय स्वास्थ्य लेखा तथा स्वास्थ्य क्षेत्रको वित्तीय विश्लेषणसम्बन्धी कार्य गर्ने।
- जनस्वास्थ्य कार्यक्रम तथा स्वास्थ्य प्रविधिको लागत-प्रभावकारिता, लागत-लाभ, लागत-उपयोगिता तथा बजेट प्रभाव विश्लेषण गर्ने।
- स्वास्थ्य प्रविधि मूल्याङ्कन (Health Technology Assessment) तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्राथमिकीकरण र स्रोत विनियोजनसम्बन्धी अध्ययन गर्ने।

४.१.२. अनुगमन, मुल्यांकन तथा अनुसन्धान शाखा

- स्वास्थ्य नीति, योजना, कार्यक्रम तथा आयोजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने।
- स्वास्थ्य कार्यक्रमको कार्यसम्पादन, प्रभावकारिता, कार्यक्षमता तथा प्रभावको विश्लेषण गरी सुधारका लागि पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने।

- अनुगमन तथा मूल्याङ्कनसम्बन्धी सूचक, मापदण्ड तथा ढाँचा विकास गर्ने।
- स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रगति तथा प्रमुख स्वास्थ्य सूचकहरू तयार गर्ने, विश्लेषण तथा समीक्षा गर्ने।
- विकास समस्या समाधान समितिको कार्यमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने।
- विभिन्न निकायमा पेश गर्नुपर्ने स्वास्थ्यसम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्ने।
- संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट सञ्चालित स्वास्थ्य कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने।
- संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट सञ्चालित स्वास्थ्य कार्यक्रमको समीक्षा गर्न सहजीकरण गर्ने।
- तथ्यमा आधारित स्वास्थ्य नीति तथा रणनीति, योजना तर्जुमा गर्न स्वास्थ्य क्षेत्रका अनुसन्धान क्षेत्र, प्राथमिकता तथा विषय निर्धारण गर्ने।
- स्वास्थ्यसम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रमको अनुसन्धान, प्रभाव मूल्याङ्कन तथा कार्यगत अनुसन्धान गर्ने/गराउने।
- नयाँ स्वास्थ्य कार्यक्रम तथा स्वास्थ्य सेवाको पाइलट परीक्षण तथा मूल्याङ्कन गर्ने/गराउने।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवा, स्वास्थ्य बीमाको सेवा प्रवाह लगायत जनस्वास्थ्यका कार्यक्रमहरूको अध्ययन/अनुसन्धान गर्ने/गराउने।
- स्वास्थ्य अनुसन्धानमा संलग्न सरकारी, गैरसरकारी तथा शैक्षिक संस्थाबीच समन्वय गर्ने।
- स्वास्थ्यसम्बन्धी अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रमाणलाई नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा उपयोग गर्न सहजीकरण गर्ने।
- राष्ट्रियस्तरमा सञ्चालन हुने स्वास्थ्यसम्बन्धी सर्वेक्षण, रजिष्ट्री तथा अनुसन्धानको नेतृत्व तथा समन्वय गर्ने।

४.१.३. चिकित्सा सेवा, तथा शिक्षा अनुसन्धान शाखा

- चिकित्सा शिक्षासम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहजीकरण गर्ने।
- स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, परिषद, बोर्ड, कानून बमोजिम बनेका समिति, विश्वविद्यालय, मेडिकल कलेज, चिकित्सा शिक्षा आयोग तथा स्वास्थ्य शिक्षण संस्थाबीच समन्वय गर्ने।
- अस्पताल तथा चिकित्सा सेवाको गुणस्तर र विरामी सुरक्षाको अभिवृद्धिसम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गर्न सहजीकरण गर्ने।

- स्वास्थ्य सम्बन्धी प्राज्ञिक, व्यावसायिक र पेशागत सङ्घ संस्था सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।
- मेडिको-लिगल सेवासम्बन्धी नीति, मापदण्ड तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहजीकरण गर्ने।
- स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धमा आवश्यक नीतिगत तथा समन्वयात्मक कार्य गर्ने।
- स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, अस्पताल, विश्वविद्यालय, मेडिकल कलेज तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी विभिन्न परिषद्का पदाधिकारी नियुक्ति, सदस्य चयन लगायतका प्रशासनिक कार्यमा सम्पर्क तथा समन्वय शाखाको रूपमा कार्य गर्ने।
- चिकित्सा शिक्षा आयोग सँगको सहकार्यमा छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्ने जनशक्तिको आवश्यकता पहिचान गर्ने।
- छात्रवृत्तिमा अध्ययनरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको परिचालन तथा व्यवस्थापनमा सम्पर्क तथा समन्वय शाखाको रूपमा कार्य गर्ने।
- चिकित्सा सेवा तथा शिक्षासम्बन्धी संस्थागत व्यवस्था, सेवा प्रवाह तथा कार्यक्रमको समीक्षा गरी सुधारका लागि सुझाव दिने।

४.२. स्वास्थ्य, खाद्य स्वच्छता तथा औषधी गुणस्तर नियमन महाशाखा:

४.२.१ स्वास्थ्य संस्था मापदण्ड तथा गुणस्तर नियमन शाखा

- सरकारी अस्पताल, निजी नर्सिङ होम र अस्पताल लगायतका स्वास्थ्य संस्थाहरू, मेडिकल कलेज, विशेषज्ञ तथा विशिष्टिकृत अस्पताल, डेन्टल अस्पताल, वैकल्पिक चिकित्सा, आयुर्वेद, प्रयोगशाला, रक्तसंचार सेवा, रेडियोलोजी तथा ईमेजीङ सेवा लगायतका सेवाहरूको मापदण्ड निर्धारण तथा कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदत्त सेवाको गुणस्तर मापन र पृष्ठपोषण गर्ने।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवाको प्रभावकारिता अध्ययन तथा मूल्याङ्कन गर्ने।
- औषधि व्यवस्था सम्बन्धी नीति तथा गुणस्तर निर्धारण गर्ने।

- सरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट प्रवाहित स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवाहरूको गुणस्तर निर्धारण, गुणस्तर नियमन ।
- मापन मापदण्ड निर्धारण गरी सो को कार्यान्वयन भए नभएको लेखाजोखा गर्ने
- स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरोन्नती मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका
- औषधि व्यवस्था विभाग र अन्तर्गतको नीतिगत विषय, आयुर्वेद औषधालय, चिकित्सा सम्बन्धी मापदण्ड तयार पार्ने ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदत्त सेवाको गुणस्तर मापन गर्ने ।
- आयुर्वेद औषधालय, चिकित्सा सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने ।
- सरकारी तथा निजी संस्थाहरूबाट संचालित आयुर्वेद तथा वैकल्पिक स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिने सेवाको प्रभावकारीताको अनुगमन तथा निरीक्षण तथा आवश्यक मागदर्शन ।
- अस्पताल सेवा सञ्चालन सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण तथा कार्यान्वयनको व्यवस्था गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका अस्पताल लगायतका निकायमा प्रयोगमा आउने भौतिक सामग्रीहरूको मापदण्ड निर्धारण तथा कार्यान्वयन मार्गदर्शन सम्बन्धि कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गत सरकारी, गैरसरकारी, अर्धसरकारी तथा समितिहरूबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको सामयिक निरीक्षण गर्ने ।
- अस्पतालको मेशिनरी औजार तथा भौतिक व्यवस्था सम्बन्धमा आवश्यक मापदण्ड निर्धारण र नियमन गर्ने ।
- अन्तराष्ट्रिय स्वास्थ्य नियमन (International Health Regulation) सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- संघीय अस्पतालको न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयन गर्ने गराउने

४.२.२. आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा शाखा

- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सेवाको नीति, योजना र कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने ।
- आयुर्वेद, योग, प्राकृतिक चिकित्सा, होमियोप्याथी लगायतका वैकल्पिक चिकित्सा पद्धतिको प्रवर्द्धन र विकास गर्ने ।

- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरूको सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा अनुगमन गर्ने।
- आयुर्वेदिक तथा वैकल्पिक चिकित्सा सेवाको गुणस्तर सुधार र मापदण्ड निर्धारण गर्ने।
- आयुर्वेदिक औषधि तथा उपचार पद्धतिको प्रयोग, संरक्षण, विकास र प्रवर्द्धन गर्ने।
- जडीबुटी तथा औषधीय वनस्पतिको संरक्षण, उत्पादन र उपयोग सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन तथा समन्वय गर्ने।
- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा क्षेत्रमा आवश्यक जनशक्ति विकास, तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।
- आयुर्वेदिक औषधिको गुणस्तर, सुरक्षा र प्रभावकारिता सम्बन्धी कार्यमा सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्ने।
- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सम्बन्धी अनुसन्धान, अध्ययन र नवप्रवर्तनलाई प्रोत्साहन गर्ने।
- नागरिकमा आयुर्वेद, योग तथा स्वस्थ जीवनशैलीसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने।
- आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सम्बन्धी कानून, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्ड निर्माणपरिमार्जनमा सहयोग गर्ने। /
- शाखालाई तोकिएका अन्य प्रशासनिक तथा प्राविधिक कार्यहरू सम्पादन गर्ने।

४.२.३ खाद्य गुणस्तर नियमन शाखा

- खाद्य श्रृंखलाका सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूलाई खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर सम्बन्धि शिक्षा, सूचना र प्रचारप्रसारमा पहुँच विस्तार गर्दै वैज्ञानिक पद्धतीमा आधारित खाद्य स्वच्छता तथा - गुणस्तर व्यवस्थापन प्रणालीहरूको विकासका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने।
- राष्ट्रिय एवम् अन्तराष्ट्रिय खाद्य स्वच्छता प्रणालीहरू जस्तै: GSA(Good Agricultural Practice), GMP(Good Manufacturing Practice), GHP(Good Hygienic Practice), HACCP(Hazard Analysis and Critical Control Point) कार्यन्वयनका लागि नियामक निकाय, खाद्य उद्योग व्यवसायी तथा अन्य सरोकारवालाहरूको/क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने।

- दूषित खाद्य पदार्थको उपभोगबाट उत्पन्न हुने रोगहरूको फैलावटको रोकथाम तथा व्यवस्थापन गर्ने प्रणालीको विकास गरि त्यस्ता जोखिमहरूको पूर्वसूचना व्यवस्थापनका लागि फुड ईपिडेमीयलोजी सर्भिलेन्स लगायतका प्रणालीहरूको विकास गर्ने ।
- खाद्य पदार्थका माध्यमबाट फैलने सक्ने रोगव्याधि एवम् महामारी सम्बन्धमा अंगाल्नुपर्ने सतर्कताका बारेमा खाद्य नियामक निकाय लगायतका सरोकारवाला निकायहरूबीच प्रभावकारी सूचना, संचार तथा समन्वयको व्यवस्थापन गर्ने ।
- खाद्यजन्य रोगव्याधि तथा महामारी (Food-Borne Disease Out-Break) को अवस्थामा सम्बन्धित निकायहरूसंगको सहकार्यमा तत्काल न्यूनीकरण र निराकरणको व्यवस्थापन र प्रबन्ध गर्ने ।
- खाद्यजन्य रोगव्याधि तथा महामारीको तथ्यांक संकलन, विश्लेषण र मूल्यांकनका साथै पुनरावलोकनका लागि आवश्यक पद्धतिको विकास गर्न सहयोग गर्ने ।
- खाद्य क्षेत्रको नियमनमा देखापरेका दोहोरोपनलाई एकरूपता कायम गर्न आवश्यक समन्वय गर्ने ।
- खाद्य पदार्थमा हुन सक्ने जोखिमबाट उपभोक्ताहरूलाई बचाउन, जोखिममा आधारित खाद्य स्वच्छता तथा गुण नियन्त्रण प्रणाली अवलम्बन गर्न सरोकारवालाहरूसंग मिलेर प्रभावकारी नियमनको लागि आवश्यक समन्वय गर्ने ।
- खाद्य पदार्थको आयातनिर्यात निरीक्षणका आधारभूत पक्षलाई समेट्दै विभिन्न देशहरूबाट / आयातित खाद्य पदार्थहरू तथा स्वदेशमा उत्पादन भएका खाद्य पदार्थहरूको नियमनका लागि सरोकारवालाहरूसंग उचित समन्वय गर्ने ।
- खाद्य परीक्षण प्रयोगशालाका लागि नीतिगत ढाँचा तथा न्यूनतम मापदण्ड निर्धारणका लागि समन्वय गर्ने ।
- खाद्य स्वच्छता तथा खाद्य व्यापार सँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौता कार्यान्वयन सम्बन्धमा सरोकारवालहरूसँग आवश्यक समन्वय गर्ने ।
- खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा र कार्यान्वयन समन्वय गर्ने ।

४.२.४ औषधि गुणस्तर नियमन शाखा

- औषधि, स्वास्थ्य सामग्री, र स्वास्थ्य प्रविधिको उत्पादन, विकास, सञ्चय, र बिक्रीवितरण - सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तथा कानून तर्जुमा गर्ने।
- औषधि सम्बन्धी ऐन तथा नियमावलीहरूलाई समयसापेक्ष परिमार्जन गर्न मन्त्रालयलाई कानुनी राय र मस्यौदा उपलब्ध गराउने।
- औषधिको दर्ता, निरीक्षण, र बजार इजाजतपत्र दिने केन्द्रीय निकाय औषधि व्यवस्था विभाग को कामकारबाहीको नीतिगत लेखाजोखा र निर्देशन दिने।
- विपद् वा महामारीको समयमा देशमा औषधिको अभाव हुन नदिन आकस्मिक औषधि बफर " व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत समन्वय गर्ने। "स्टक
- जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पार्ने वा प्रतिबन्धित गरिएका औषधि एवं औषधीजन्य सामग्रीहरूको पैठारी र प्रयोगमा रोक लगाउने।
- राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिजैविक प्रतिरोध (AMR) सम्बन्धी क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनमा समन्वय गर्ने।

४.३. जनस्वास्थ्य समन्वय तथा सूचना प्रविधि महाशाखा

४.३.१. स्वास्थ्य समन्वय, जनसङ्ख्या तथा सूचना व्यवस्थापन शाखा

- मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय सहजीकरण र समन्वय, सम्पर्क, सम्झौता, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि गर्ने।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्य गर्ने विभिन्न सरोकारवाला संघ संस्था, संयुक्त राष्ट्र संघ, द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय संघ संस्था, कुटनीतिक नियोग, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था आदि) सँग समन्वय र सहजीकरण गर्ने।
- वैदेशिक सहायता, वस्तुगत अनुदान, ऋण सहायता, आदिको प्रभावकारी परिचालन र उपयोग गर्न समन्वय र सहजीकरण गर्ने।
- नेपाल सरकार र विदेशी संस्थाबीच भएको सम्झौता बमोजिम कर, भन्सार छुट लगायतका अन्य विषय सम्बन्धि सहजीकरण गर्ने।
- वैदेशिक मनोनयनको लागि आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने।

- राष्ट्रिय स्तरमा बहुपक्षीय तथा बहुआयामिक सरोकारका स्वास्थ्यसम्बन्धी विषयहरू (स्वास्थ्य प्रवर्द्धन, कृषि तथा पशु स्वास्थ्य, महिला तथा बालबालिका, खानेपानी तथा सरसफाइ, वातावरणीय स्वास्थ्य, जलवायु परिवर्तन, प्रतिजैविक प्रतिरोध, सडक दुर्घटना, औद्योगिक तथा पेशागत स्वास्थ्य र आप्रवासी स्वास्थ्य आदि) मा सम्बन्धित सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी आवश्यक कार्य गर्ने।
- स्वास्थ्य पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न आवश्यक समन्वय सहजीकरण तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन सम्पर्क इकाइको रूपमा कार्य गर्ने।
- जनसङ्ख्या, बसाइँसराई तथा आप्रवासन स्वास्थ्य सम्बन्धी ऐन, नियमावली, नीति, निर्देशिका, योजना तर्जुमा र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन, मूल्याङ्कन र समन्वय गर्ने।
- राष्ट्रिय स्तरमा जनसङ्ख्या, बसाइँसराई तथा आप्रवासन स्वास्थ्यसम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान, सर्वेक्षण, स्थितिको विश्लेषण तथा प्रक्षेपण गर्ने र सूचना प्रणालीको विकास, कार्यान्वयन तथा समन्वय गर्ने।
- स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि विभिन्न तहमा निर्माण गरिने नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई जेसी संवेदनशील बनाई जेसी अवधारणालाई संस्थागत गर्न जेसी सम्वद्ध नीति तर्जुमा, समन्वय, अनुगमन र मूल्याङ्कन लगायतका कार्य गर्ने।
- स्वास्थ्य क्षेत्रका वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटलाई जेसी उत्तरदायी बनाउन संघ, प्रदेश, स्थानीय तह तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने।
- लैङ्गिक हिंसा व्यवस्थापन सम्बन्धी एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC), सामाजिक सेवा इकाई, जेरियाट्रिक स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन र सेवा सुदृढीकरणका लागि आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गर्ने।

४.३.२. सूचना प्रविधि तथा इ-हेल्थ शाखा

- स्वास्थ्य क्षेत्रमा सूचना प्रविधि (Digital Health Initiatives), डिजिटल स्वास्थ्य तथा विद्युतीय सुशासनसम्बन्धी नीति, रणनीति, मापदण्ड, आर्किटेक्चर, कार्ययोजना तथा रोडम्याप तर्जुमा गरी कार्यान्वयन, समन्वय, अनुगमन तथा सहजीकरण गर्ने।

- राष्ट्रिय, प्रदेश तथा स्थानीय तह स्तरसम्म हुनेगरी स्वास्थ्य क्षेत्र सम्बद्ध विभिन्न सूचना प्रणाली तथा पन्जीकरणहरूको विकास र विस्तार, मानकिकरण, अन्तर-आबद्धता, सञ्चालन र मातहतका निकायमा प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न आवश्यक प्राविधिक सहजीकरण र समन्वय गर्ने।
- स्वास्थ्य सूचना तथा तथ्याङ्कको सुशासन (Data Governance), विद्युतीय स्वास्थ्य अभिलेख (Electronic Health Record), साइबर सुरक्षा (Cyber Security), तथ्याङ्क गुणस्तर लेखाजोखा (Data Quality Audit) तथा तथ्याङ्कको गोपनीयता, स्वामित्व, पहुँच, साझेदारी र उपयोगसम्बन्धी कार्यहरूको व्यवस्थापन तथा सहजीकरण गर्ने।
- मन्त्रालय र मातहतका निकायका आवश्यक सूचना प्रणाली, Portal, Website तथा IT सेवाहरूको सञ्चालन, व्यवस्थापन, समन्वय र सहजीकरण गर्ने।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा सूचना प्रविधि तथा डिजिटल स्वास्थ्य सम्बन्धी अनुसन्धान, नवप्रवर्तन तथा उदयीमान प्रविधिको सुरक्षित र उपयोगी प्रयोगलाई प्रवर्द्धन गर्ने तथा सम्बन्धित प्राविधिक जनशक्तिको क्षमता विकास र प्राविधिक सहयोगको समन्वय र सहजीकरण गर्ने।
- सम्बद्ध निकायहरूसँगको सहकार्यमा मन्त्रालयको आधिकारीक सूचना प्रवाह गर्न समन्वय गर्ने।

४.४. प्रशासन महाशाखा

४.४.१. प्रशासन तथा मानव संसाधन व्यवस्थापन शाखा

- मन्त्रालयको आन्तरिक प्रशासन, कार्यालय व्यवस्थापन, सरसफाइ र आवश्यक भौतिक व्यवस्था गर्ने ।
- आन्तरिक कर्मचारी प्रशासन, आन्तरिक कार्य विभाजन, हाजिरी, विदा, रमाना, पालो पहरा, खटनपटनको व्यवस्थापन गर्ने ।
- कार्यालय भवन, परिसर, सवारी साधनहरूको मर्मतसंभार तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- मन्त्रालयको आन्तरिक जिन्सी सामानको आपूर्ति तथा व्यवस्था, जिम्मा तथा रेखदेख, संभार, संरक्षण, निरीक्षण तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- आवश्यक जनशक्तिको दरबन्दी सिर्जना, नियुक्ति, सरुवा, पदस्थापना तथा बढुवा सम्बन्धि कार्य गर्ने ।

- मन्त्रालय अन्तर्गत कर्मचारीको श्रेणी र तहगत दरवन्दी विवरण तथा कर्मचारी अभिलेख राख्ने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण, कार्यसम्पादन, तालिम, विदा तथा अवकाश तथा विभागीय कारवाही गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको सङ्गठनात्मक संरचना प्रशासन सुधारका कार्यहरू गर्ने ।
- कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य गरी सो मूल्याङ्कनको अभिलेख तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- स्वास्थ्य सेवाका विभिन्न पदको बढुवाको लागि सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- स्तरवृद्धि सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- मानव संसाधन सूचना केन्द्रमा प्रविष्ट भएका पत्रको व्यक्तिगत फाइलमा अद्यावधिक गर्ने ।
- लामो अवधिका विदा तथा कारवाहीहरूको अभिलेख राख्ने ।
- अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत फाइल अद्यावधिक गर्ने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गत सामान्य प्रशासन समूहका कर्मचारीहरूको सुपरीवेक्षण, अभिलेख, कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने ।
- कार्य सम्पादन सम्झौता र सो को अभिलेख गर्ने ।

४.४.२. आर्थिक प्रशासन शाखा

- आर्थिक योजना तथा सघीय आर्थिक प्रशासन नीति अनुसार कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको वित्तीय नीति तर्जुमा, बजेट, मन्त्रालयको केन्द्रीयस्तरको लेखा अन्तर्गत वार्षिक विनियोजन बाँडफाँड सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने, गराउने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतको लागि विनियोजित बजेटको निकासा, खर्च, लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन र लेखापरीक्षणसम्बन्धी कार्यहरू गर्ने, गराउने ।
- तर्जुमा, बजेट कार्यान्वयन, लेखापरीक्षण तथा बेरुजु फछ्छोट, आर्थिक अनुशासन पालना सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालयको आन्तरिक बजेट सञ्चालन गर्ने ।
- केन्द्रीय लेखा, लेखाप्रणाली तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थापन गर्ने ।

- मन्त्रालय अन्तर्गतका छुट्टै ऐन र नियम अन्तर्गत स्थापना भएका प्रतिष्ठान, परिषद्, समितिहरूको आर्थिक प्रशासन नीति, निर्देशन, नियन्त्रण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
- नेपाल सरकारको आर्थिक प्रशासन र वित्तीय व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयका कार्य गर्ने ।
- मन्त्रालय अन्तर्गत लेखा समूहका कर्मचारीहरूको सुपरीवेक्षण, अभिलेख, कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने ।

४.४.३. कानून शाखा

- संघीयता कार्यान्वयनको क्रममा स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित आवश्यक ऐन, नियमावलीहरू तर्जुमा एवम् परिमार्जन गर्ने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहमा आवश्यक ऐन, नियमावलीहरू तर्जुमा गर्न सहजीकरण गर्ने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको क्रियाकलाप सञ्चालनमा आवश्यक पर्ने ऐन नियम तथा विनियम तर्जुमा गर्ने, कार्यान्वयनको अनुगमन र कानूनी बाधा अड्चन फुकाउने सरसल्लाह दिने ।
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूलाई आवश्यक पर्ने कानूनी राय सुझाव दिने ।
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सरकारी मुद्दा मामिलासम्बन्धी प्रतिरक्षात्मक कार्य गर्ने ।

४.५. स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई

- जनस्वास्थ्य आपतकाल र विपद्को अवस्थामा स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने ।
- जनस्वास्थ्य आपतकाल र विपद्को पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्यको लागि सरोकारवाला निकाय संग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- जनस्वास्थ्य आपतकाल र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यसम्बन्धी कार्यका लागि गृह मन्त्रालय लगायत अन्य सम्बन्धित निकायहरूसँग स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क बिन्दु को रूपमा कार्य गर्ने ।
- जनस्वास्थ्य आपतकालिन स्वास्थ्य आपतकालीन तथा विपदको अवस्थामा राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण केन्द्र लगायत अन्य सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी द्रुत प्रतिकार्य गर्ने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहसँग जनस्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद सम्बन्धि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको केन्द्रिय सम्पर्क बिन्दुको रूपमा कार्य गर्ने ।

- जनस्वास्थ्य आपतकाल र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य गर्न सहयोगी अन्तराष्ट्रिय निकाय, गैरसरकारी एवम् सरोकारवाला संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गरी आवश्यक सहयोग परिचालन गर्ने (Health Cluster lead) हब तथा स्याटेलाईट अस्पताल सञ्जाललाई अझ प्रभावकारी बनाइ सेवा प्रवाह सहज बनाउन सहकार्य गर्ने।
- एम्बुलेन्स सेवा सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्यहरु समन्वय तथा व्यवस्थापन गर्ने।
- जनस्वास्थ्य आपतकाल र विपद् सम्बन्धि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको कामहरुमा प्रादेशिक स्वास्थ्य आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने।
- जनस्वास्थ्य आपतकाल र विपद् सम्बन्धि सूचना व्यवस्थापन गर्ने।
- जनस्वास्थ्य आपतकालीन तथा विपद्को पूर्वतयारी लागि समुदाय, पूर्व-अस्पताल, अस्पताल तथा अस्पताल-पश्चात स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धि कार्यहरु गर्ने।
- जनस्वास्थ्य आपतकालीन तथा विपद् प्रतिकार्यमा आवश्यक हुने आपतकालीन स्वास्थ्य सामग्री भण्डारण स्थापना परिचालन सम्बन्धि कार्यहरु गर्ने।
- स्वास्थ्य आपतकालीन तथा विपद्का लागि मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकासका गर्ने।
- अन्तर्राष्ट्रिय स्वास्थ्य नियमावली (IHR) २००५ अनुसार स्वास्थ्य आपतकालीन व्यवस्थापनका मुख्य क्षमताहरु (Core Capacities) सम्बन्धी कार्य गर्ने।

५. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने प्रमुख सेवाहरु

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
१	नीति, योजना, तथा अनुसन्धान महाशाखा	छात्रवृत्ति विशेषज्ञ चिकित्सकको करार सेवामा नियुक्ति, कामकाज तथा सरुवा	<ul style="list-style-type: none"> • प्रतिष्ठानबाट उत्तीर्ण भएको नामावली सहितको पत्र र निवेदनका आधारमा नियुक्ति दिइने। • करार सेवामा नियुक्ति भई एक वर्ष अवधि पुगेकोमा कारार सेवामा हाजिर भएको पत्र र निवेदनका आधारमा कामकाज सुरु गर्न सकिने 	निःशुल्क	<ul style="list-style-type: none"> • विश्वविद्यालय/ प्रतिष्ठानबाट उत्तीर्ण भएको नामावलीसहितको पत्र • व्यक्तिगत निवेदन • करार सेवामा हाजिर भएको पत्र 	७ दिन	शाखा प्रमुख
२		छात्रवृत्ति विशेषज्ञ चिकित्सकको सेवा अवधि प्रमाणित	निवेदनसहित पेस भएका आवश्यक कागजात जाँचबुझ गरी सेवा अवधि प्रमाणित गरिने।	निःशुल्क	<ul style="list-style-type: none"> • निवेदन • सुरु नियुक्ति पत्रको प्रतिलिपि (सरुवा भएमा सोको पत्र) • हाजिरी प्रमाणित र मिति खुलेको पत्र • NMC को प्रतिलिपि • Exit Interview Form 	३ दिन	शाखा प्रमुख
३		प्रतिष्ठानलगायतमा सेवारत स्वास्थ्यकर्मी वा चिकित्सकको स्नातकोत्तर वा	निवेदनसहित पेस भएका आवश्यक कागजात जाँचबुझ गरी पूर्व अध्ययन अनुमति प्रदान गर्न सकिने।	निःशुल्क	<ul style="list-style-type: none"> • निवेदन • नियुक्ति पत्र • सम्बन्धित कार्यरत संस्था र मन्त्रालयको 	७ दिन	शाखा प्रमुख

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
		सोभन्दा माथिल्लो तहको अध्ययनका लागि पूर्व अध्ययन अनुमति			सिफारिस पत्र तथा स्थानीय तहमा कार्यरतको हकमा सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको सिफारिस पत्र		
४	स्वास्थ्य, खाद्य स्वच्छता तथा औषधी	रेडियोलोजिकल उपकरण आयात अनुमति	आयात अनुमति सिफारिस समितिको सिफारिसका आधारमा अनुमति प्रदान गरिने।	निःशुल्क	तोकिएको चेकलिस्ट बमोजिमका कागजातहरू संलग्न गरी दरखास्त दिने।	समितिको बैठक बसेको १ दिन।	वरिष्ठ औषधि व्यवस्थापक
५	गुणस्तर नियमन महाशाखा	IEE/EIA प्रतिवेदन स्वीकृति र सिफारिस	समितिको सिफारिसका आधारमा स्वीकृति तथा सिफारिस प्रदान गरिने।	निःशुल्क	वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७ को ढाँचामा तयार गरिएको संलग्न प्रतिवेदन।	समितिको सुझाव समेटी पेस गरेको १ हप्ताभित्र।	गुणस्तर मापदण्ड तथा नियमन शाखाका उपसचिव
६		२०० शय्याभन्दा माथिका मेडिकल कलेज अस्पताल दर्ता तथा नवीकरण	मन्त्रालयस्तरीय अनुगमन समितिको अनुगमन प्रतिवेदनका आधारमा दर्ता तथा नवीकरण गरिने।	<ul style="list-style-type: none"> इजाजतपत्रका लागि: प्रतिशय्या रु. ४,०००/- नवीकरणका लागि: प्रतिशय्या रु. ५००/- 	<ul style="list-style-type: none"> इजाजतपत्रका लागि: जनस्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७७ को अनुसूची १० बमोजिमका कागजातहरू। नवीकरणका लागि: जनस्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७७ को 	अनुगमन प्रतिवेदन बमोजिम सम्पूर्ण कागजात पूरा भएको १ हप्ताभित्र।	गुणस्तर मापदण्ड तथा नियमन शाखाका उपसचिव (कोठा नं. ३०९)

सि.न	महाशाखा / शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
					अनुसूची १२ बमोजिमका कागजातहरू।		
७		आई.भी.एफ. सेन्टरको दर्ता तथा नवीकरण	अनुगमन प्रतिवेदनका आधारमा दर्ता तथा नवीकरण गरिने।	<ul style="list-style-type: none"> • दर्ताका लागि: प्रतिसेवा रु. १०,०००/- • नवीकरणका लागि: प्रतिसेवा रु. १,०००/- 	<ul style="list-style-type: none"> • इजाजतपत्रका लागि: जनस्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७७ को अनुसूची १० बमोजिमका कागजातहरू। • नवीकरणका लागि: जनस्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०७७ को अनुसूची १२ बमोजिमका कागजातहरू। 	अनुगमन प्रतिवेदन बमोजिम सम्पूर्ण कागजात पूरा भएको १ हप्ताभित्र।	वरिष्ठ औषधि व्यवस्थापक
८	जनस्वास्थ्य समन्वय तथा सूचना प्रविधि	राजस्व छुट	निवेदन तथा राजस्व छुट सिफारिससम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ बमोजिम समितिको बैठकबाट निर्णय गरिने।	निःशुल्क	कार्यविधिको अनुसूची २ मा तोकिएका प्रमाणित कागजातहरू।	सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको बढीमा २ हप्ताभित्र।	शाखा प्रमुख
९	महाशाखा	भन्सार सहजीकरण	निवेदन	निःशुल्क	संस्था तथा अस्पतालका कानुनी दस्तावेजहरू बिजक, दान/दातव्य गरिएको पत्र आदि।	सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको बढीमा १ हप्ताभित्र।	शाखा प्रमुख

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
१०		कार्य, श्रम इजाजत तथा भिसा र काउन्सिलमा अस्थायी दर्ता	निवेदन पेस गर्ने (अस्पताल तथा संस्थाका कानुनी दस्तावेज, विज्ञ विशेषज्ञता खुलेको कागजात र राहदानीको प्रतिलिपि संलग्न गर्नुपर्ने)।	निःशुल्क	अस्पताल तथा संस्थाका कानुनी दस्तावेजहरू विज्ञ विशेषज्ञता खुलेको कागजात राहदानीको प्रतिलिपि विज्ञापन आदि।	सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको बढीमा १ हप्ताभित्र। सम्बन्धित निकायबाट सहमति/इजाजत प्राप्त भएपछि सोही दिन।	शाखा प्रमुख
११		विदेशी मुद्रा सटही सिफारिस	स्वास्थ्य सेवा विभागबाट सकल फाइलसहित पेस हुनुपर्ने।	निःशुल्क	स्वास्थ्य सेवा विभागबाट प्राप्त सकल फाइल।	सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको बढीमा १ हप्ताभित्र।	शाखा प्रमुख
१२		आवश्यकताको पत्र (Statement of Need) (USMLE अध्ययनका लागि)	Statement of Need निर्देशिकाको अनुसूची १ मा तोकिएको ढाँचामा निवेदन र अनुसूची २ बमोजिमका कागजात संलग्न गरी यस मन्त्रालयमा आवेदन दर्ता गर्नुपर्ने।	निःशुल्क	Statement of need निर्देशिका बमोजिमको कागजात • अनुसूची १ बमोजिमको निवेदन • अनुसूची २ बमोजिमका कागजातहरू • अनुसूची ३ बमोजिमको निवेदक वा अभिभावकको	७ दिन।	शाखा प्रमुख

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
					जमानीपत्र • अनुसूची ५ बमोजिमका कागजातहरू प्रतिबद्धता पत्र		
१३		स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन छात्रवृत्तिका लागि मनोनयन	नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ तथा नियमावली, २०५४ बमोजिम मनोनयनका लागि पेस भएको निवेदन मनोनयन समितिले आवश्यक जाँचबुझ गरी सिफारिस प्रदान गरिने।	निःशुल्क	• निवेदन • सुरु नियुक्ति, समायोजन/स्तरवृद्धि पत्र • पूर्व स्वीकृति पत्र • अद्यावधिक PIS • दुर्गम सेवा प्रमाणित पत्र • विभागीय कारबाही भए/नभएको तथा यसअघि अध्ययन बिदा लिए/नलिएको सम्बन्धी पत्र • सम्बन्धित कार्यालय/प्रदेश/स्थानीय तहको सिफारिस पत्र	२ महिना	शाखा प्रमुख
१४		लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (जेसी) सम्बन्धमा नीतिगत,	लिखित, मौखिक तथा सामाजिक सञ्जालमार्फत निवेदन तथा सम्पर्क गर्न सकिने।	निःशुल्क	• मौखिक रूपमा सम्पर्क गर्न सकिने • सामाजिक सञ्जालमार्फत रिपोर्ट वा इमेल	सोही दिन।	जेसी सम्पर्क व्यक्ति

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
		वित्तीय तथा कार्यक्रमगत व्यवस्था			• लिखित निवेदन		
१५		लैङ्गिक हिसा पीडित/प्रभावितका लागि एकीकृत सेवा, सामाजिक सेवा एकाइ तथा ज्येष्ठ नागरिक सेवा कार्यक्रम र एकद्वार सङ्केत व्यवस्थापन केन्द्रसम्बन्धी जानकारी तथा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने	लिखित, मौखिक तथा सामाजिक सञ्जालमार्फत सम्पर्क गर्न सकिने।	निःशुल्क	• मौखिक रूपमा सम्पर्क गर्न सकिने • सामाजिक सञ्जालमार्फत रिपोर्ट वा इमेल • लिखित निवेदन	सोही दिन।	जेसी सम्पर्क व्यक्ति
१६	प्रशासन महाशाखा	कर्मचारी सरुवा	• निजामती कर्मचारीहरूको भाद्र महिना। • स्वास्थ्य सेवाका कर्मचारीहरूको अन्तर विभाग सरुवा असोज र फागुन महिना	निःशुल्क	• मन्त्रालयले तयार गरेको ढाँचामा सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखबाट प्रमाणित भएको निवेदन। • सेवा अवधि खुलेको प्रमाण। • हालको कार्यालयमा हाजिर भएको जानकारीको प्रमाणित प्रतिलिपि।	७ दिन।	उपसचिव, कर्मचारी प्रशासन शाखा

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
					<ul style="list-style-type: none"> • रिक्त पदको जानकारी/सहमति । • अद्यावधिक PIS विवरण । 		
१७		अध्ययन पूर्वस्वीकृति	सम्बन्धित प्रदेश/स्थानीय तह/कार्यालयको रायसहितको सिफारिसको फाइल पेस हुने ।	निःशुल्क	<ul style="list-style-type: none"> • अध्ययन गर्ने निकायको सूचना । • निवेदन । • सम्बन्धित कार्यालय/निकायको टिप्पणी तथा सिफारिस । • दुर्गम सेवा प्रमाणित पत्र । • प्रदेश सरकार/विभागको राय । • शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्रहरूको प्रतिलिपि । • नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि । • स्थायी नियुक्ति तथा स्तरवृद्धिको पत्रको प्रतिलिपि । 	७ दिन	उपसचिव, कर्मचारी प्रशासन शाखा

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
					<ul style="list-style-type: none"> • अद्यावधिक PIS विवरण । • सेवा प्रमाणित पत्र । • अध्ययनरत संस्थाको पत्र । 		
१८		बिदा स्वीकृत गर्ने <ul style="list-style-type: none"> • तलबसहितको अध्ययन बिदा • बेतलबी अध्ययन बिदा • असाधारण अध्ययन बिदा • असाधारण बिदा 	<ul style="list-style-type: none"> • सम्बन्धित कार्यरत निकायको सिफारिससहित मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय/विभाग/कार्यालयको रायसहितको फाइल मन्त्रालयमा पेस हुने । • मन्त्रालयले नियमानुसार बिदा स्वीकृत वा अस्वीकृत गर्न सक्ने । 	निःशुल्क	<ul style="list-style-type: none"> • निवेदन • सम्बन्धित कार्यालय/निकायको टिप्पणी तथा सिफारिस । • दुर्गम सेवा प्रमाणित पत्र । • प्रदेश सरकार/विभागको राय । • शैक्षिक योग्यताका प्रमाणपत्रहरूको प्रतिलिपि । • नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि । • स्थायी नियुक्ति तथा स्तरवृद्धिको पत्रको प्रतिलिपि • अद्यावधिक PIS विवरण • पूर्वस्वीकृति पत्र • मनोनयन पत्र 	प्रक्रिया पूरा भएको अवस्थामा ७ दिन ।	उपसचिव, कर्मचारी प्रशासन शाखा

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
					<ul style="list-style-type: none"> • अनुसूची २० (कबुलियतनामा) । • सेवा प्रमाणित पत्र । • अध्ययनरत संस्थाको पत्र । 		
१९		बढुवा/स्तरवृद्धि	स-प्रमाण निवेदन दिएकोमा छानबिन गरी बढुवा सूची प्रकाशन गरिने (पुस र असार महिनामा) ।	निःशुल्क	<ul style="list-style-type: none"> • निवेदन • न्यूनतम दुई वर्षको का.स.मु. फाराम सेवा प्रमाणित पत्र 	१ महिना ।	उपसचिव, कर्मचारी प्रशासन शाखा
२०		संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण	<ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रालयको महाशाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको O&M समितिको सिफारिस । • खाका तयार गर्ने (संगठन संरचना र दरबन्दी, दरबन्दी तेरिज र कार्यविवरण) • अर्थ मन्त्रालय तथा सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको सहमति लिने । नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने ।	निःशुल्क (सम्बन्धित परामर्श सेवाबाहेक) ।	<ul style="list-style-type: none"> • O&M प्रतिवेदन । • सम्बन्धित निकायको सिफारिस पत्र 	३ महिना ।	उपसचिव, कर्मचारी प्रशासन शाखा

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
२१		अवकाश/राजीनामा सम्बन्धी	<ul style="list-style-type: none"> अवकाश हुने मितिभन्दा छ महिना अगाडि निजामती किताबखानाले तोकेको फाराम भरी यस शाखामा पेश गर्ने राजीनामाको हकमा सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिस पत्रसहित राजीनामाका लागि यस शाखामा स्वेच्छिक निवेदन दिनुपर्ने। 	निःशुल्क	अवकाश <ul style="list-style-type: none"> निजामती किताबखानाले तोकेको फाराम। निजामती किताबखानाले दिएको अवकाशसम्बन्धी जानकारी पत्र। अद्यावधिक PIS विवरण। सुरु नियुक्ति तथा हालको पदको नियुक्ति/बढुवा नियुक्ति पत्र। राजीनामाको हकमा सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिस पत्र र सनाखत पत्र। सफाई पत्र। सेवाअवधि प्रमाणित पत्र। 	१५ दिन।	उपसचिव, कर्मचारी प्रशासन शाखा

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
२२	स्वास्थ्य आपत्कालीन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई (HEOC)	एम्बुलेन्स सञ्चालन अनुमति स्वीकृति	राष्ट्रिय एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिको सिफारिसअनुसार निर्णय गरिने ।	निःशुल्क	<ul style="list-style-type: none"> • राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०७८ को अनुसूची-३ बमोजिमका कागजातहरू । • स्वास्थ्य संस्था दर्ता तथा आबद्धता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि । • स्वास्थ्य संस्थाको विधान तथा संस्थाको निर्णय । • जिल्ला तथा प्रदेश एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिको सिफारिस । • स्वास्थ्य संस्था/अस्पताल र एम्बुलेन्स सञ्चालकबीचको सम्झौता पत्र । 	समितिको मासिक नियमित बैठकपश्चात् ।	HEDMU/H EOC
२३		एम्बुलेन्स राजस्व छुट सिफारिस	राष्ट्रिय एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिको सिफारिसअनुसार निर्णय गरिने ।	निःशुल्क	राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०७८ को अनुसूची-८ बमोजिमका कागजातहरू । - स्वास्थ्य संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि । - स्वास्थ्य संस्थाको	समितिको मासिक नियमित बैठकपश्चात् ।	HEDMU/HE OC

सि.न	महाशाखा /शाखा	प्रदान गरिने सेवाको विवरण	प्रकृया	लाग्ने दस्तुर	पेश गर्नुपर्ने कागजात	लाग्ने समय	सम्पर्क अधिकारी
					विधानको प्रतिलिपि । - गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको प्रतिलिपि । - अस्पताल सञ्चालन स्वीकृति पत्र । - अस्पताल/स्वास्थ्य संस्था नवीकरण भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि । - नवीकरण गर्ने आर्थिक वर्षभन्दा अगाडिको आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाणपत्र । - अस्पताल/स्वास्थ्य संस्थाको एम्बुलेन्स खरिद तथा सञ्चालनसम्बन्धी निर्णय । - जिल्ला तथा प्रदेश एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिको सिफारिस । राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०७८ को		

६. सेवा प्रदान गर्ने महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

६.१ नीति, योजना, तथा अनुसन्धान महाशाखा प्रमुख: डा. विवेक कुमार लाल

६.१.१ नीति, योजना तथा बजेट शाखा प्रमुख: धनेश्वर पौडेल

६.१.२ अनुगमन, मुल्यांकन तथा अनुसन्धान शाखा प्रमुख: डा. अनु शाक्य

६.१.३ चिकित्सा सेवा तथा शिक्षा शाखा प्रमुख : नुजन शर्मा

६.२. स्वास्थ्य, खाद्य स्वच्छता तथा औषधि गुणस्तर नियमन महाशाखा प्रमुख: डा. रोशन न्यौपाने / डा. मतिना जोशी वैद्य

६.२.१ स्वास्थ्य संस्था मापदण्ड तथा गुणस्तर नियमन शाखा प्रमुख: डा. ईन्द्र ठकाल

६.२.२. आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा शाखा:

६.२.३. खाद्य गुणस्तर नियमन शाखा:

६.२.४ औषधी गुणस्तर नियमन शाखा: शिवानी खड्गी

६.३. जनस्वास्थ्य समन्वय तथा सूचना प्रविधि महाशाखा प्रमुख: यशोदा अर्याल

६.३.१ स्वास्थ्य समन्वय, जनसंख्या तथा सूचना शाखा प्रमुख: विशाल सुबेदी

६.३.२ सूचना प्रविधि तथा ई-हेल्थ शाखा प्रमुख: सुरज प्रकाश अर्याल

६.४. प्रशासन महाशाखा प्रमुख: हुमकला पाण्डे

६.४.१ प्रशासन तथा मानव संसाधन व्यवस्थापन शाखा प्रमुख: गणेश बहादुर कटुवाल

६.४.२ आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख: मिठु थापा

६.४.३ कानून शाखा प्रमुख: राजेन्द्र लम्साल

६.५ स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद व्यवस्थापन इकाई प्रमुख: डा. हेमन्त चन्द्र ओझा

६.६. अन्य कर्मचारी:

६.६.१. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको प्रवक्ता : यशोदा अर्याल

६.६.२. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सह-प्रवक्ता : डा. समिर कुमार अधिकारी

६.६.३. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको गुनासो सुन्ने अधिकारी: अमृता पहाडी

६.६.४. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सूचना अधिकारी:

७. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी

निर्णय गर्ने प्रक्रिया सम्बन्धमा

सरकारी निर्णय प्रक्रिया (सरलीकरण तथा डिजिटल बनाउने) सम्बन्धी नियमावली, २०८३ बमोजिम

निर्णय गर्ने अधिकारी सम्बन्धमा

- मन्त्रीस्तरबाट
- सचिवस्तरबाट
- महाशाखाप्रमुख स्तरबाट

द. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

सचिव, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालय

९. मन्त्रालयसंग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका एवं मापदण्डको विवरण

मन्त्रालयको जिम्मेवारीमा रहेका कार्यहरू सम्पादन गर्ने सिलसिलामा मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूले निम्नानुसारका कानूनको प्रयोग तथा पालना गर्नेछन्।

ऐनहरू

- जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०६५
- सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार ऐन, २०६५
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा ऐन, २०६४
- मानव अंग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) ऐन, २०६२ (२०५५को संशोधन)
- सूतिजन्य पदार्थ (नियन्त्रण र नियमन गर्ने) ऐन, २०६८
- स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी ऐन, २०६६
- पाटन स्वास्थ्य विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०६४
- कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०६८
- पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०६२
- राप्ति स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०६४
- चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०६३
- शहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदयकेन्द्र ऐन, २०५६
- नेपाल फार्मसी परिषद ऐन, २०५६
- वी.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल ऐन, २०५४
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३

- नेपाल नर्सिङ परिषद् ऐन, २०५२
- आमाको दुधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (विक्री वितरण नियन्त्रण) , २०४९
- वी.पी.कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०४९
- नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद् ऐन, २०४६
- नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद् ऐन, २०४६
- आयुर्वेद चिकित्सा परिषद् ऐन, २०४५
- औषधी उत्पादन संहिता, २०४१
- औषधी ऐन, २०३५
- बिफर नियन्त्रण ऐन, २०२०
- संक्रामक रोग ऐन, २०२०
- नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन, २०२०
- खोप ऐन, २०६२

नियमावलीहरू:

- बिफर नियन्त्रण नियमावली, २०२३
- नेपाल मेडिकल काउन्सिल नियमावली, २०२४
- औषधि परामर्श परिषद् र औषधि सल्लाहकार समिति गठन नियमावली, २०३६
- औषधि दर्ता नियमावली, २०३८
- औषधि जाँचबुझ तथा निरीक्षण नियमावली, २०४०
- औषधि स्तर नियमावली, २०४३
- आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (विक्री वितरण, नियन्त्रण) नियमावली, २०५१
- नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५
- नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद् नियमावली, २०५६
- सूर्तिजन्य पदार्थ (नियन्त्रण र नियमन गर्ने) नियमावली, २०६८
- स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी नियमावली, २०६९
- मानव शरीरको अङ्ग प्रत्यारोपण (नियमित तथा निषेध) नियमावली, २०६३

- खोप नियमावली, २०६४
- स्वास्थ्य बीमा नियमावली, २०६५
- जनस्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०६६
- सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार नियमावली, २०६६

नीति तथा रणनीति तथा कार्ययोजनाहरु:

- राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, २०६६
- राष्ट्रिय जनसंख्या नीति, २०८२
- राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा नीति, २०६६
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा नीति, २०६९
- राष्ट्रिय रक्त सञ्चार नीति, २०७९
- राष्ट्रिय औषधी नीति, २०५९
- मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, २०५२
- राष्ट्रिय मुख स्वास्थ्य नीति, २०६०
- सुरक्षित मातृत्व नीति, २०५५
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य अनुसन्धान नीति, २०६०
- राष्ट्रिय सुरक्षित गर्भपतन नीति, २०६०
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य सञ्चार नीति, २०६९
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य प्रयोगशाला नीति, २०६९
- नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीतिक योजना (२०६९/८० - २०८६/८८)
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य वित्त रणनीति (२०८०-२०९०)
- स्वास्थ्य क्षेत्रको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति, २०८०
- राष्ट्रिय क्यान्सर नियन्त्रण रणनीति, २०२४-२०३०
- राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम रणनीति २०८२-२०८६
- राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम रणनीति, २०६६ (पहिलो संशोधन २०६६)
- राष्ट्रिय किशोरकिशोरी स्वास्थ्य तथा विकास रणनीति, २०६५

- प्रतिजैविक प्रतिरोध राष्ट्रिय कार्ययोजना (२०८०/८१ - २०८४/८५)
- जनसंख्या सम्बन्धी दीर्घकालीन योजना २०६६-२०८६
- नसर्ने रोगहरुको रोकथाम र नियन्त्रणका लागि बहुक्षेत्रीय कार्ययोजना २०२१-२०२५
- एक स्वास्थ्य रणनीति (One Health Strategy), २०६६
- क्षयरोग अन्त्यको राष्ट्रिय रणनीतिक योजना २०६८/६९- २०८२/८३
- जेरियाट्रिक स्वास्थ्य सेवा रणनीति, २०६८
- नेपाल प्रशामक सेवा राष्ट्रिय रणनीति, २०२५-२०३५
- “Field Epidemiology Training Program (FETP) Strategic Roadmap Nepal (2025-30)”
- Viral Hepatitis B & C राष्ट्रिय रणनीति, २०२३-२०३०
- राष्ट्रिय कुष्ठरोग रणनीति, २०२१-२०२५

निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु

- शीघ्र कुपोषणको एकीकृत व्यवस्थापन कार्यक्रमको निर्देशिका
- आकस्मिक अवस्थामा पोषण (Nutrition in Emergency) को निर्देशिका परिमार्जन
- स्थानिय तहमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र निर्माण तथा सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०६५ (दोस्रो संशोधन २०८१)
- होमियोप्याथिक चिकित्सा पद्धति-कार्ययोजना, २०८१
- डेंगी रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्ययोजना, २०८१
- नसर्ने रोगहरु (मधुमेह, उच्च रक्तचाप, मिर्गौला सम्बन्धी रोग, शरीरको उचाई र तौलको अनुपात) पहिचानका लागि एक महिने अभियान सञ्चालन निर्देशिका, २०८१
- आधारभूत अस्पताल सेवा मापदण्ड, २०८१
- विद्यालय स्वास्थ्य तथा नर्सिङ सेवा निर्देशिका, २०८१
- अस्पतालमा क्यान्सर उपचार सेवा विस्तार गर्ने कार्यविधि, २०८१
- पाठेघरको मुखको क्यान्सर गराउने Human Papillomavirus विरुद्धको एच.पि.भी. खोप सेवा सञ्चालन निर्देशिका, २०८१
- राष्ट्रिय बिरामी प्रेषण निर्देशिका, २०८१

- औलो तथा कालाजार सार्ने वाहक नियन्त्रणका लागि अन्तरङ्ग अविशिष्ट विषादी छिड्काउ सम्बन्धी निर्देशिका, २०८१
- जलनको सघन उपचार सेवा विस्तार सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१
- नेपाल स्वास्थ्य संस्था पञ्जीकरण कार्यविधि, २०८१
- नेपाल स्वास्थ्य जनशक्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सञ्चालन कार्यविधि, २०८१
- HPV-DNA विधिबाट पाठेघरको मुखको स्क्रिनिङ कार्यविधि, २०८०
- विपन्न नागरिक औषधी उपचार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०८०
- पाठेघरको मुखको क्यान्सर स्क्रिनिङ सेवा सञ्चालन निर्देशिका, २०६९
- सुत्केरीलाई पोषण खर्च बितरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०६९
- स्तनपान व्यवस्थापन केन्द्र संचालन निर्देशिका, २०६९
- पोषण पुर्नस्थापना केन्द्र संचालन निर्देशिका, २०६९
- अपाङ्गतामैत्री प्रजनन स्वास्थ्य तथा सुरक्षित मातृत्व सेवा सम्बन्धी निर्देशिका, २०६९
- स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने कार्यविधि २०६९
- प्रदेशहरूमा सरकारी स्वामित्वको रक्तसंचार केन्द्र स्थापना सम्बन्धी अवधारणा पत्र, २०६९ र कार्यविधि, २०८०
- सामाजिक सेवा एकाइ (स्थापना तथा सञ्चालन) निर्देशिका, २०६८ (परिमार्जन, २०६९)
- अस्पताल फार्मसी निर्देशिका २०७८
- आन्तरिक नियन्त्रण निर्देशिका, २०६५
- मेडिको लिगल सेवा निर्देशिका, २०६५
- एम्बुलेन्स सेवा निर्देशिका, २०८२
- विपन्न नागरिक औषधी उपचार कोष निर्देशिका, २०७५
- नागरिक राहत, क्षतिपूर्ति तथा आर्थिक सहायता सम्बन्धी कार्यविधि, २०६३
- स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७
- सूतिजन्य पदार्थ नियन्त्रण तथा नियमन निर्देशिका, २०७१

- सूतिजन्य पदार्तको बट्टा, प्याकेट, -यापर्स, पेटी तथा पार्सल, प्याकेजिंगमा चेतावनीमूलक सन्देश र चित्र छापने तथा अंकित गर्ने निर्देशिका, २०८१
- बिस्तारित अस्पताल सेवा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७७
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र निर्माण तथा सेवा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि_२०६५ (दोस्रो संशोधन, २०८१)
- सामाजिक सेवा एकाइ (स्थापना तथा सञ्चालन) निर्देशिका, २०७८
- स्वास्थ्य सामाग्री तथा उपकरणको आयातमा लाग्ने राजश्व छुट सिफारिस सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- जनस्वास्थ्य आपत्काल व्यवस्थापन निर्देशिका, २०८२
- निःशुल्क उपचार पोर्टल (संचालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०८३
- सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीहरुको छनोट सिफारिस र नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि २०८३
- मातृ बहु सुक्ष्मपोषण (MMS) कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०८३

१०. मन्त्रालयबाट चालु आ.व.को पहिलो त्रैमासिकमा सम्पादन गरिएका कामको विवरण

क. नीति, योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा

नीति, योजना तथा बजेट शाखा

१. आ.व. २०८३/८४ को प्रथम त्रैमासिकमा मातृ बहु सूक्ष्मपोषण (MMS) कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०८३, राष्ट्रिय मिडवाइफ्री मार्गचित्र २०२६-२०३०, मातृशिशुमैत्री स्वास्थ्य संस्था कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०८३, जलनको स्तरीय उपचार पद्धति र राष्ट्रिय रेबिज रोग निवारण रणनीतिक कार्ययोजना २०८३-२०८८ स्वीकृत भएको।
२. आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरुमा विनियोजन भएको बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन स्वीकृत गरि परिपत्र गरिएको।
३. चालु आ.व. २०८३/८४ मा किटजन्य रोग अनुसन्धान तथा तालीम केन्द्र तर्फ विनियोजन भएको बजेटको त्रैमासिक संशोधन गरिएको।

४. रामराजा प्रसाद सिंह स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको मेडिकल साइन्स र प्रशासकीय भवन निर्माणमा यस मन्त्रालयमा विनियोजन भएको बजेट शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग मार्फत निर्माण कार्य अगाडी बढाउन अख्तियारी संशोधन गरिएको।
५. मधेश प्रदेशको लहान र ढल्केवरमा ट्रमा सेन्टर निर्माण कार्य शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागमा विनियोजन भएको बजेट बाँडफाँड गरि निर्माण कार्य अगाडी बढाउन कार्यक्रम संशोधन गरिएको।
६. चालु आ.व. २०८३/८४ मा खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग र अन्तर्गतका निकायहरूमा विनियोजन भएको बजेटको त्रैमासिक संशोधन गरिएको।
७. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्, हेल्लो सरकार र मन्त्रालय गुनासा शाखाबाट प्राप्त भएका गुनासो/उजुरी बमोजिका विवरण पठाइएको।
८. आधारभूत अस्पताल (५।१०।१५ शैय्या) लगाएत स्वास्थ्य संस्थाहरूको Assessment तथा अवस्था मूल्यांकन गर्ने प्रयोजनार्थ Concept Note तयार गरि विभिन्न चरण छलफल गरिएको।
९. नियमित रूपमा SMT बैठक संचालन र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने गरिएको।

अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा अनुसन्धान शाखा

१. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा स्थानीय तह, जिल्ला र प्रदेशस्तरमा सञ्चालन भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको वार्षिक समीक्षा गोष्ठी सञ्चालन मार्गदर्शन तयार गरिएको।
२. नेपालको संविधानको धारा ५०, ५१ तथा ५२ मा उल्लेखित राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति र दायित्व कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा भए गरेका प्रमुख कार्यहरू र प्राप्त मुख्य-मुख्य उपलब्धि सहितको विवरण तयार गर्नकोलागि आवश्यक तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण गरि प्रतिवेदन तयार गरी श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको।
३. राष्ट्रिय स्वास्थ्य संस्था पञ्जीकरण (National Health Facility Registry - NHFR) र राष्ट्रिय स्वास्थ्य जनशक्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NHWMIS/NHWR) को वर्तमान अवस्था, सुधारका क्षेत्रहरू र आगामी कार्यदिशाका सम्बन्धमा सूचना प्रविधिका विज्ञहरू तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग छलफल बैठक सम्पन्न गरिएको।

४. आ.व. २०८२/८३ मा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरूको समीक्षा र चौथो त्रैमासिकको मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान उपसमिति (Pre-MDAC) को बैठक मिति २०८३ श्रावण १५ गते र मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समिति (MDAC) को बैठक मिति २०८३ श्रावण २५ गते सम्पन्न गरिएको।
५. मिति २०८२ चैत १३ गते नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट निर्णय भएबमोजिम शासकीय सुधारका १०० बुँदे कार्यसूचीअन्तर्गत बुँदा नं. २सँग सम्बन्धित कार्यहरूको प्रगति विवरण आवधिक रूपमा तयार गरी श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको।
६. “सिंहदरबारमा आज” कार्यक्रमअन्तर्गत स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयबाट दैनिक रूपमा सम्पादित दुई प्रमुख कार्यहरूको विवरण श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा नियमित रूपमा प्रतिवेदन पेश गरिएको।
७. मन्त्रालयको आ.व. २०८३/८४को वार्षिक कार्ययोजना, माइलस्टोन तथा सूचकहरूको प्रगति मासिक रूपमा एकीकृत अनलाइन अनुगमन प्रणालीमा प्रविष्ट गरिएको।
८. आ.व. २०८३/८४को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनको लागि विस्तृत कार्यान्वयन कार्ययोजना (Detailed Implementation Plan) तयार गरि श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको।
९. राष्ट्रिय सभा र प्रतिनिधि सभामा माननीयज्युहरूले उठान गर्नुभएको प्रश्नहरूको जवाफ साप्ताहिक प्रतिवेदन श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पेश गरिएको। राष्ट्रिय सभा र प्रतिनिधि सभामा माननीयज्युहरूले सोध्नुभएको लिखित तथा मौखिक प्रश्नको उत्तर तयार गरि संज्ञीय संसद् सचिवालयमा पेश गरिएको।
१०. स्वास्थ्य संस्थाहरूको नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण कार्य सम्पन्न गरिएको।
११. सम्बन्धित निकायमा नियमित प्रतिवेदन पेश गरिएको।

चिकित्सा सेवा तथा शिक्षा शाखा

१. सार्वजनिक पदाधिकारी पदमुक्ति सम्बन्धि विशेष व्यवस्था अध्यादेश, २०८३ कार्यान्वयन सँगै रिक्त रहेका परिषद्हरू, प्रतिष्ठान तथा अस्पतालहरूको रिक्त रहेका पदहरूमा हाल सम्म ९९ जना नियुक्त।

२. नेपाल सरकारको छात्रवृत्तिमा अध्ययन गरेका ४०३ जना विशेषज्ञ चिकित्सकहरू (MD/MS- ३७७ जना , DM/MCH- २६ जना) लाई विभिन्न प्रतिष्ठान, संघीय अस्पताल, तथा प्रदेश मातहतका अस्पताल तथा निकायमा परिचालन ।
३. छात्रवृत्तिमा अध्ययन पुरा गरेका स्वास्थ्यकर्मी परिचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०८३ संशोधन मस्यौदा तयार ।
४. देशका विभिन्न आन्दोलन, द्वन्द तथा प्राकृतिक प्रकोपका घाइतेहरूलाई अस्पतालहरूमा निःशुल्क सेवा प्राप्त गर्न सिफारिस प्रदान गर्ने कार्य नियमित सञ्चालन ।

ख. जनस्वास्थ्य समन्वय तथा सूचना प्रविधि महाशाखा

स्वास्थ्य समन्वय, जनसङ्ख्या तथा सूचना शाखा

१. माननीय मन्त्रीज्यूसँग विभिन्न देशहरूका राजदुत एवम् कुटनैतिक भेटघाटका लागि समन्वय र व्यवस्थापन कार्य गरेको ।
२. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालयद्वारा आयोजित संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ अनुसार गठित स्वास्थ्य विषयगत समितिको बैठक र निर्णयहरू कार्यान्वयनको अवस्थाको समीक्षा बैठकको तयारी कार्य ।
३. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ अनुसार गठित स्वास्थ्य विषयगत समितिको बैठक संचालन र सहजीकरण ।
४. स्वास्थ्य क्षेत्रमा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूद्वारा सञ्चालन गरिने परियोजनाहरूका लागि मन्त्रालयको प्राविधिक तथा नीतिगत स्वीकृति प्रदान गर्ने र परियोजनाका लागि आवश्यक स्रोत परिचालन तथा सहजीकरण गर्न सम्बन्धित मन्त्रालय एवं समाज कल्याण परिषद्मा सिफारिस गर्ने कार्य गरिएको ।
५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूमार्फत सञ्चालन हुने स्वास्थ्यसम्बन्धी परियोजना तथा कार्यक्रमहरूलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र पारदर्शी रूपमा कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित संस्था, स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा समाज कल्याण परिषद्बीच समझदारीपत्र (MOU) सम्पन्न गर्ने प्रक्रियामा आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गरिएको । जनस्वास्थ्य कार्यक्रमको प्रभावकारी सञ्चालन,

कार्यान्वयनमा सहजीकरण तथा नीतिगत स्पष्टताका लागि आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा प्रदेश तथा स्थानीय तहसँग निरन्तर समन्वय र सहजीकरण गरिएको।

६. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा स्वास्थ्य सम्बन्धी विषयमा समन्वय र सहकार्यको लागि समय समयमा अनलाइन बैठक सञ्चालन गर्ने गरिएको।
७. मन्त्रालयले National Health Workforce Account (NHWA) को राष्ट्रिय फोकल एजेन्सीका रूपमा स्वास्थ्य जनशक्तिसम्बन्धी तथ्याङ्क तथा विवरणहरू प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक गर्ने उद्देश्यले सम्बन्धित व्यावसायिक परिषद् तथा सरोकारवाला निकायहरूबाट NHWA को निर्धारित ढाँचाअनुसार विवरण संकलन, प्रमाणीकरण तथा एकीकृत गरी प्राप्त तथ्याङ्कहरू अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा उपयोग तथा विश्लेषण गर्न सकिने गरी NHWA Data Portal मा प्रविष्टि तथा अद्यावधिक गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको।
८. प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सञ्चालित विविध जनस्वास्थ्यका कार्यक्रमहरूको अनुगमन गरिएको।
९. नेपाल स्वास्थ्य संस्था दर्ता (NHFR) कार्यविधि, २०८१ तथा नेपाल स्वास्थ्य जनशक्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (HWMIS) सञ्चालन कार्यविधि, २०८१ को प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय, सहकार्य तथा प्राविधिक सहजीकरण गरिएको।
१०. स्वास्थ्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित बहुनिकाय तथा बहुक्षेत्रीय सरोकारका विषयमा समन्वय र सहकार्यलाई निरन्तरता दिइएको। साथै, अन्य विषयगत मन्त्रालयबाट प्राप्त सन्धि/सम्झौता, निर्देशिका, कार्यविधि लगायतका दस्तावेजका मस्यौदामा मन्त्रालयको तर्फबाट आवश्यक राय तथा सुझाव प्रदान गरिएको।
११. सरकारी तथा निजी अस्पताल एवं स्वास्थ्य संस्थाहरूले सोझै, दातृ निकाय तथा सरकार/सरकार (G2G) सम्झौतामार्फत प्राप्त गर्ने औषधि, स्वास्थ्य सामग्री, उपकरण तथा पूर्वाधारजन्य सामानहरूको आयातमा आवश्यकताअनुसार भन्सार तथा मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT) छुटका लागि सिफारिस, आयात अनुमति तथा भन्सार सहजीकरणसम्बन्धी कार्य गरिएको।
१२. नसर्ने रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि बहु क्षेत्रीय कार्ययोजना २०२६-२०३० तयार गरि स्वीकृतिका लागि क्याबिनेट प्रस्ताव तयार गरिएको।

१३. KOICA नेपालसँग सम्बन्धित परियोजनाहरूको स्रोत परिचालन तथा कार्यान्वयन प्रक्रियालाई सहजीकरण गर्न अर्थ मन्त्रालयमा पेस गर्ने प्रयोजनका लागि सन् २०२८ का Project Concept Papers तयार गरी पेस गरिएको।
१४. नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८२ चैत १३ गतेको बैठकबाट स्वीकृत शासकीय सुधारसम्बन्धी १०० कार्यसूचीको बुँदा नं. ८५(च) बमोजिम सुदूरपश्चिम, मध्य तथा पूर्वी नेपालका पहाडी क्षेत्रमा आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागि एयर एम्बुलेन्स तयारी अवस्थामा (Standby) राख्ने व्यवस्थाका सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गर्न गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गरिएको।
१५. धरानस्थित बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा सुपर स्पेशियलिटी सेन्टर (Super Specialty Center) स्थापना तथा विकास गर्ने सम्बन्धमा भारत सरकार र प्रतिष्ठानबीच समझदारीपत्र (MoU) सम्पन्न गर्ने प्रक्रियालाई सहजीकरण गर्न परराष्ट्र मन्त्रालयसँग आवश्यक समन्वय गरिएको।
१६. नेपाल सरकार र विश्व बैंकको संयुक्त सहकार्यमा सञ्चालित Nepal Quality Health Systems Program for Results (NQHSP) अन्तर्गत Program Appraisal Document को अनुसूची ६ मा उल्लिखित Program Action Plan बमोजिम स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि Environmental and Social Framework (ESF) तयार गरी स्वीकृत गरिएको।
१७. बी.पी. कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पताल, भरतपुर, चितवनमा Bone Marrow Transplantation Medical Center Project सञ्चालनका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउन सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने क्रममा परराष्ट्र मन्त्रालयसँग आवश्यक समन्वय गरिएको।
१८. आप्रवासी नेपाली श्रमिकहरूको स्वास्थ्य सेवामा पहुँच तथा सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन Migrant Health Service Package सहितको Standard Operating Procedure (SOP) तयार गर्ने उद्देश्यले स्वास्थ्य समन्वय महाशाखा प्रमुखलगायत सम्बन्धित पदाधिकारी तथा विज्ञहरूको सहभागितामा प्राविधिक कार्यसमूह (Technical Working Group) गठन गरी आवश्यक कार्य प्रारम्भ गरिएको।
१९. निजी अस्पतालहरूबाट क्यान्सरसम्बन्धी औषधि निःशुल्क वितरण गर्ने व्यवस्थाको स्वीकृति तथा कार्यान्वयनसम्बन्धी विषयमा स्वास्थ्य सेवा विभागलाई आवश्यक सहजीकरण गरिएको।

२०. स्वास्थ्य विकास साझेदार तथा गैरसरकारी संस्थासँग समन्वय: स्वास्थ्य क्षेत्र सुधारसम्बन्धी नीति, कार्यक्रम तथा गतिविधिको कार्यान्वयनमा सहकार्य अभिवृद्धि गर्न Health Development Partners तथा Association of INGOs in Nepal लगायतका विकास साझेदार र संस्थाहरूसँग निरन्तर समन्वय तथा सहजीकरण गरिएको।
२१. ग्लोबल फन्ड ग्राण्ड साइकल ७ (Global fund GC 7) अनुरूपको कार्यक्रम कार्यान्वयन र सहजीकरण गरेको साथै ग्राण्ड साइकल ८ का लागि तयारी कार्य थालनी गरिएको।
२२. बैदेशिक सहायता प्राप्ति र परिचालनकालागि समन्वय र सजिकरण कार्य।
२३. विपद् प्रतिकार्य तथा व्यवस्थापनमा समन्वय: भोटेकोशी बाढीपछिको स्वास्थ्यसम्बन्धी प्रतिकार्य, राहत तथा पुनःस्थापना प्रयास र व्यवस्थापनका कार्यमा सम्बन्धित निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गरिएको।
२४. मनसुनजन्य विपद्का कारण हुन सक्ने सम्भावित महामारी तथा जनस्वास्थ्यसम्बन्धी घटनाहरू (जस्तै: हैजा, डेङ्गु, स्क्रब टाइफस, मलेरिया तथा इन्फ्लुएन्जा) को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाउन निगरानी प्रणालीलाई सक्रिय गर्ने, जनस्वास्थ्य प्रकोपको शीघ्र जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने तथा जोखिमको स्तरअनुसार समयमै आवश्यक प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्नेगराउने सम्बन्धमा सबै स्थानीय तहहरूसँग आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गरिएको।
२५. संयुक्त राज्य अमेरिकामा अध्ययनमा जाने नेपाली चिकित्सकहरूको लागि आवश्यकताको पत्र जारी गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२" बमोजिम सिफारिस गर्ने कार्य गरेको।
२६. विदेशी स्वास्थ्यकर्मी, चिकित्सक र विशेषज्ञ जनशक्तिलाई नेपालमा कार्य सहमति, श्रम इजाजत, अस्थायी काउन्सिल दर्ता तथा भिसा सिफारिस कार्य।
२७. विदेशी कम्पनीसँग सम्झौता गरी विभिन्न स्वास्थ्य सम्बन्धि उपकरणको मर्मत बापत विदेशी कम्पनीलाई भुक्तानी गर्नुपर्दा मुद्रा सटही सहजीकरण कार्य।
२८. विभिन्न प्रकारका सामाजिक संस्था (संस्था दर्ता ऐन २०३४, ट्रस्ट र नाफा नगर्ने कम्पनी) हरूमा कार्य गर्न आउने विदेशी स्वयंसेवक, स्वयंसेवककै रूपमा कार्य गर्ने विज्ञ विशेषज्ञ, चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई नेपालमा काममा लगाउन कार्य सहमति, श्रम इजाजत, भिसा र सम्बन्धित काउन्सिलहरूमा सिफारिस कार्य।

२९. नेपाल सरकार र जनवादी गणतन्त्र चीन सरकारबीच मेडिकल टिम उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा हुने पाँच वर्षे समझदारीपत्र (MoU) अन्तिम चरणमा पुगेको।
३०. नेपाल सरकार र थाइल्याण्ड सरकारबीच स्वास्थ्य क्षेत्रमा सहकार्य गर्ने सम्बन्धमा प्रस्तावित समझदारीपत्र (MoU) को फाइल मन्त्रिपरिषद्मा पेश हुने प्रकृत्यामा रहेको।
३१. बोन म्यारो क्यान्सरसम्बन्धी आवश्यक सहकार्यका लागि नेपाल र चीन सरकारबीच हुने समझदारीपत्र (MoU) सम्बन्धी प्रक्रिया समेत अगाडि बढिरहेको।
३२. जनसङ्ख्या व्यवस्थापन र आप्रवासन स्वास्थ्य सम्बन्धी योजना तर्जुमा र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अनुगमन, मूल्याङ्कन र समन्वय गर्ने कार्य नियमित गरिएको।
३३. नेपाल जनसङ्ख्या प्रतिवेदन तथा Population pressure index (PPI) जनसङ्ख्या दबाव सूचाङ्क निर्माण गरिएको।
३४. जन्म अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली (BRMS) कार्यविधि २०८३ र अस्पतालमा मृत्युको अभिलेख व्यवस्थापन प्रणाली सम्बन्धी कार्यविधि, (DRMS) कार्यविधि स्विकृत गरिएको।
३५. लैंगिक हिंसा व्यवस्थापन संवन्धी एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र संचालन निर्देशिका, २०८३ स्वीकृत तथा कार्यान्वयन गरिएको।
३६. सामाजिक सेवा इकाई, OCMC, ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य सेवा संचालन मार्गदर्शन आ.व. २०८३/८४ स्वीकृत तथा कार्यान्वयन गरिएको।
३७. OCMC कार्यक्रम बारे अभिलेख र प्रतिवेदन Web based Platform : Gender Based Violence Information Management System (GBVIMS) तयार गरि सुरुवातको अन्तिम चरणमा रहेको।
३८. सूचनाको हक अन्तर्गत माग गरिएका तथा सूचना प्रदान गरिएका विवरणहरू

विवरण	माग संख्या	सूचना प्रदान गरिएको संख्या	कैफियत
सूचनाको हक अन्तर्गतका सूचनाका माग	१६	८	बाँकी सूचना प्रक्रियामा रहेको

३९. विभिन्न माध्यमबाट गुनासो व्यवस्थापन इकाइमा संकलन तथा सम्बोधन भएका गुनासोहरु

सि.नं.	विवरण	अ.दु.अ.आ.	राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र	हेलो सरकार	अन्य मन्त्रालय/संस्था /व्यक्ति	अन्य पोर्टल (ईमेल, फोन, १११५, Whatsapp, Viber)
१	प्राप्त गुनासो तथा उजुरी संख्या	५६	१०	१४४	१७	१२९७
२	प्रकृत्यामा रहेको	३६	४	४८३	१०	१०५७
३	फछ्योर्ट भएको संख्या	५२	६	२९३	७	२४०
४	फछ्योर्ट (प्रतिशत)	६१.०	५०.०	३९.०	४१.०	१८.५

सूचना प्रविधि तथा ई-हेल्थ शाखा:

१. नेपाल कोर एफ.एच.आई.आर कार्यान्वयन निर्देशिका (NP Core FHIR Implementation Guide), संस्करण १.०.० राष्ट्रिय मानकका रुपमा स्वीकृत गरिएको।
२. Nepal Digital Health Blueprint Finalization Workshop ९-१० अक्टोबर, २०२६मा सम्पन्न गरिएको।
३. Blood Information System मार्फत नागरिकले Free Health Portal तथा नागरिक एपमा रक्तत्व सम्बन्धी विवरण हेर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइएको।
४. “एक नागरिक, एक स्वास्थ्य प्रोफाइल” को अवधारणाअनुरूप National Health ID को प्रोटोटाइप तयार गरिएको तथा नागरिक एपमा स्वास्थ्य प्रोफाइल निर्माण गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइएको।
५. Centralized Health Information System (CHIS) तयार गरी ५ वटा संघीय अस्पताललाई अन्तरआवद्ध गराई एकीकृत स्वास्थ्य ड्यासबोर्ड तयार गरिएको।
६. मन्त्रालयमा Government Integrated Office Management System (GIOMS) कार्यान्वयनमा ल्याइएको।

ग. स्वास्थ्य, खाद्य स्वच्छता तथा औषधि गुणस्तर नियमन महाशाखा

क्र.स.	कार्यक्रम	स्वीकृत वार्षिक लक्ष्य	पहिलो त्रैमासिक प्रगति
१	स्वास्थ्य संस्थाहरुको IEE तथा EIA प्रतिवेदन मुल्यांकन समिति/रेडियोलोजी तथा इमेजिंग सेवाको नियमन गर्ने इकाई/MSS कार्यान्वयनमा केन्द्रीय गुणस्तर निर्देशक समिति/IVF Center समिति/NAP-AMR सम्बन्धित समितिहरुको बैठक खर्च, खाजा खर्च लगायत	६ वटा बैठक २० वटा बैठक ५ वटा बैठक ६ वटा बैठक (८ लाख ४० हजार)	१.स्वास्थ्य संस्थाहरुको IEE तथा EIA प्रतिवेदन मुल्यांकन समितिको एक वटा बैठक सम्पन्न। २.रेडियोडाइग्नोसिस तथा इमेजिङ सम्बन्धी उपकरण आयात अनुमति गर्न गठित एकाइको पाँच वटा बैठक सम्पन्न। ३. IVF Center सम्बन्धी बैठक नवसेको। ४. NAP-AMR सम्बन्धी दुई वटा बैठक सम्पन्न।
२	AMR राष्ट्रिय कार्यशाला, World AMR सप्ताह, प्रतिजैविक प्रतिरोध/AMR राष्ट्रिय कार्ययोजना २०२३-२०२८ संग सम्बन्धित कार्यहरु	९ लाख ४५ हजार	AMR राष्ट्रिय कार्यशाला, विश्व प्रतिजैविक सचेतना सप्ताह तथा प्रतिजैविक प्रतिरोध राष्ट्रिय कार्ययोजना २०२३-२०२८ संग सम्बन्धित कार्यक्रम स्वीकृत भई सम्बन्धित सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूसँगको समन्वयमा विश्व प्रतिजैविक सचेतना सप्ताह (WAAW) मनाउने तयारी अन्तिम चरणमा रहेको।
३	२०० शैया माथिका अस्पताल, शिक्षण अस्पताल, विशिष्टकृत अस्पताल डायग्नोस्टिक सेन्टर,	३४ लाख ५० हजार	२०० शैया माथिका अस्पताल, शिक्षण अस्पताल, विशिष्टकृत अस्पताल डायग्नोस्टिक सेन्टर, प्रयोगशाला तथा

	प्रयोगशाला तथा IVF Center हरुलाई इजाजतपत्र/नबिकरणको लागि अनुगमन एवं आयात अनुमति माग गर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरुको निरीक्षण, अनुगमन		IVF Center हरुलाई इजाजतपत्र/नबिकरणको लागि अनुगमन एवं आयात अनुमति माग गर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरुको निरीक्षण, अनुगमन कार्यक्रम स्वीकृत भई कार्यान्वयनको प्रक्रियामा रहेको।
४	संघीय अस्पताल, विशिष्टिकृत अस्पताल, सरकारी प्रतिष्ठान तथा निजी मेडिकल कलेजहरुमा न्यूनतम सेवामापदण्ड (MSS) को संयुक्त मुल्यांकन तथा लेखाजोखा कार्यक्रम	२६ लाख ४ हजार	संघीय अस्पताल, विशिष्टिकृत अस्पताल, सरकारी प्रतिष्ठान तथा निजी मेडिकल कलेजहरुमा न्यूनतम सेवामापदण्ड (MSS) को संयुक्त मुल्यांकन तथा लेखाजोखा कार्यक्रम स्वीकृत भई कार्यान्वयनको प्रक्रियामा रहेको।
५	प्रतिष्ठान र संघीय अस्पतालसँगको सहकार्यमा दुर्गममा विशेषज्ञ चिकित्सक सेवा	५ करोड ५० लाख	पहिलो त्रैमासिकमा कार्यक्रम नभएको।

स्वास्थ्य संस्था मापदण्ड तथा गुणस्तर नियमन शाखा

१. वार्षिक कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरी स्वीकृत गरिएको।
२. वार्षिक कार्ययोजना र कार्यक्रम अनुसार कार्यसम्पादन सम्झौता गरिएको।
३. स्वास्थ्य उपकरणहरुको आयात अनुमतिका लागि नियमित बैठक बसी आयात अनुमति प्रदान गर्ने गरिएको।
४. नियमित रूपमा स्वास्थ्य संस्था इजाजत पत्र नबिकरणका निम्ति अनुगमन र आवश्यक कारबाही गरिएको।
५. विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त गुनासो, राय, सुझावको आवश्यकता अनुसार स्थलगत अनुगमन गरी सम्बोधन गरिएको।
६. विभिन्न अस्पतालहरुको स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको गुणस्तरको निम्ति अनुगमन गरिएको।

७. वातावरणिय अध्ययन प्रतिवेदन जाँचबुझ गर्न समिति गठन भई स्वास्थ्य संस्थाहरूको IEE तथा EIA प्रतिवेदन मुल्याङ्कन तथा सिफारिस गर्ने कार्यहरू भएको।
८. मेडिकल तथा सर्जिकल विषयहरूमा आवद्ध संस्थाहरू लगायतका अफिनसँग आवद्ध संस्थाहरूको गुणस्तर सुधार तथा १० प्रतिशत स्वास्थ्य सेवा निशुल्क गर्न सरोकारवालाहरूसँग बैठक बसी छलफल गरिएको।
९. झापा र गोरखा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट सिफारिस भई आएका १९ जना जेन्जी घाइतेहरूको विवरण वर्गिकरण गरी गृह मन्त्रालयमा पठाइएको।
१०. निःसन्तान व्यवस्थापन (IUI, IVF, र सरोगेसी) सम्बन्धी विधेयक निर्माणका विषयमा मन्त्रालय, विभाग, विशेषज्ञ तथा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँग छलफल तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएको।
११. मन्त्रालयको बेरुजु फछ्यौटमा उल्लेख्य काम गरेको।

आयुर्वेद तथा बैकल्पिक चिकित्सा शाखा

१. परम्परागत तथा आयुर्वेदिक औषधी उत्पादन तथा खरिद सम्बन्धी WHO GMP मापदण्ड तथा अदालबाट भएका आदेश कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा कार्यान्वयनको अवस्थाको प्रतिवेदन उपलब्ध गराउन पत्राचार गरिएको।

औषधी गुणस्तर नियमन शाखा

१. Antimicrobial Stewardship Program सम्बन्धी International Center for Antimicrobial Resistance Solution (ICARS) को आर्थिक सहयोग र Group for Technical Assistance (GTA) को प्राविधिक सहयोगमा स्वास्थ्य खाद्य स्वच्छता तथा औषधी गुणस्तर नियमन महाशाखाको समन्वय र सहकार्यमा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा AMSP स्थापना गरी सो कार्यक्रमको प्रभावकारिता समेत मापन गर्ने सम्बन्धी अनुसन्धानात्मक परियोजनाको कार्यान्वयनमा खाका लैजाने प्रक्रिया स्वीकृत भएको।
२. Food and Drug Administration स्थापना सम्बन्धी अवधारणा पत्र विभिन्न सरोकारवालाहरूसँग पटक पटक बैठक बसी २०८३/५/११ मा प्रतिवेदन पेश भएको।

३. Protocol for Antimicrobial Use point Prevence Survey in Hospitals of Nepal 2025 स्वीकृत भएको।
४. National Guideline for Antimicrobial Stewardship Program in Healthcare Facilities 2083 स्वीकृतिको प्रक्रियामा रहेको।
५. Strategy for interdepartmental data Sharing on AMR मस्यौदा तयार भई प्राविधिक कार्य समितिसँग रायको लागि पेश गरिएको।
६. National Technical Working Committee को बैठक २०८३/६/२ मा सम्पन्न गरी AMR सम्बन्धी निर्णयहरू गरिएको।

खाद्य गुणस्तर नियमन शाखा

१. स्थानीय तहसँग अनुगमनको लागि समन्वय: खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर ऐन, २०८१ को दफा ९ को उपदफा २(क) बमोजिम सेवा प्रदायक खाद्य व्यवसाय (होटल, रेस्टुरेन्ट, चमेना गृह, क्यान्टिन, भोजनालय लगायत) ले स्थानीय तहबाट अनुमतिपत्र लिएर मात्र व्यवसाय गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको, ऐनको दफा २५ मा तोके बमोजिमका दायित्व सेवा प्रदायकले पुरा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको र ऐनको दफा ३६ अनुरूप स्थानीय तहले खाद्य निरीक्षक राखी आफ्नो क्षेत्रको खाद्य बजार अनुगमन गरी खाद्य स्वच्छता र गुणस्तर नियमन गर्ने कानुनी व्यवस्था भएकोहुँदा स्थानीय तहमा रहेका खाद्य व्यवसायको अनुगमन, निरीक्षण लगायत आवश्यक व्यवस्थापनको लागि स्थानीय तहले नेत्रित्व लिनको लागि समन्वय भएको
२. होटल रेस्टुरेन्टको अनुगमन: राजमार्गमा संचालित होटल तथा रेस्टुरेन्टबाट उपलब्ध हुने खाद्य पदार्थको खाद्य स्वच्छता तथा गुणस्तर सम्बन्धमा जन गुनासो हुने गरेकोले सो सम्बोधन गर्ने प्रयास स्वरूप खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग तथा मातहतका कार्यालयबाट राजमार्गमा संचालित खाद्य व्यवसायको अनुगमन गरि खाद्य स्वच्छताको लोगो प्राप्त गरेका राजमार्गमा संचालित होटल रेस्टुरेन्टहरूमा मात्र सार्वजनिक सवारी साधन रोकी खाना खुवाउने व्यवस्थाको लागि पूर्वाधार विकास मन्त्रालयसँगको समन्वयमा कार्य भै रहेको
३. दुग्धजन्य पदार्थ आयात सहजीकरण: दुग्धजन्य पदार्थ आयात सहजीकरणको लागि कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय, पशुसेवा विभाग, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभागसँग समन्वय भएको

४. जग्गा प्राप्ति सम्बन्धमा: खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण कार्यालय, जनकपुरको लागि कार्यालय भवन तथा प्रयोगशाला निर्माण गर्ने प्रयोजनार्थ तत्कालिन कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको माननीय मन्त्रीस्तर निर्णय अनुसार सहमति प्राप्त कृषि विभाग मातहत रहेको कृषि यान्त्रिकरण प्रवर्द्धन केन्द्र, नक्टाझिज, धनुषाको स्वामित्वमा रहेको उपरोक्त १० कठ्ठा जग्गा उपयोग गर्ने प्रयोजनको लागि यस मन्त्रालयले सहमति प्रदान गरेको
५. बिरेनुनको आयात सम्बन्धमा: बिरेनुन (Black salt) विभिन्न मसला तथा कन्फेक्सनरी उद्योगको लागि कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग गर्ने प्रयोजनार्थ प्रचलित कानून बमोजिम आयात अनुमति दिन खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभागसँग समन्वय भएको
६. कच्चा मह आयात सहजीकरण सम्बन्धमा: कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालयको निर्णय अनुसार कच्चा महको आयात सहजीकरणको लागि खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभागसँग समन्वय गरी आयात सहजीकरण गरेको
७. खाद्य तथा औषधी प्रशासनको अवधारणा पत्र तयारी: महाशाखा प्रमुखको नेतृत्वमा गठित समितिले आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेट वक्तव्यमा उल्लेख गरे अनुरूप खाद्य तथा औषधि प्रशासनको स्थापनाको लागि प्रारम्भिक गृह कार्य स्वरूप अवधारणा पत्र तयार गरेको ।

घ. प्रशासन महाशाखा

कानून शाखा

१. यस मन्त्रालय तथा मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग, अस्पतालहरूको ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड लगायतका कानून निर्माण तथा संशोधन गर्ने ।
२. विभिन्न अदालतमा यस मन्त्रालयलाई विपक्षी बनाई दायर भएका मुद्दाहरूको लिखित जवाफ तयार गर्ने ।
३. यस मन्त्रालयका नाममा जारी भएका आदेशहरूको फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
४. यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित आवश्यक सूचनाहरू नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।
५. श्रीमान सचिवज्यू र महाशाखा/शाखा प्रमुखज्यूहरूबाट रायका लागि प्राप्त फायलमा राय प्रदान गर्ने ।

६. निर्णय कार्यान्वयनमा सम्बद्ध निकाय कानून मन्त्रालय लगायतमा समन्वय र पत्राचार गर्ने।

ऐन, नियम, विनियम निर्देशिका तर्जुमा तथा मस्यौदा

सि.नं	ऐन, नियम, विनियम तथा गठन आदेशको नाम	अवस्था
१.	स्वास्थ्य बीमा ऐन, २०७४ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक	संशोधनका विषय पहिचान, सर्वसाधारणको राय सुझाव, सरोकारवाला निकायको राय सहमति समेत लिई विधेयकमा तर्जुमा सहतमिको लागि कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाइएको।
२.	मानव शरीर जलन (उपचार तथा सजाय) सम्बन्धी विधेयक	विधेयकको मस्यौदा तयार गरी, सर्वसाधारणको राय सुझाव, सरोकारवाला निकायको राय सहमति समेत लिई विधेयकमा सहतमिको लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।
३.	आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (बिक्री वितरण नियन्त्रण) ऐन, २०४९ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक	तर्जुमा प्रक्रिया सम्पन्न गरी संघीय संसदमा दर्ता भएको।
४.	रामराजा प्रसाद सिंह स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान स्थापना गर्न बनेको विधेयक	तर्जुमा प्रक्रिया सम्पन्न गरी संघीय संसदमा दर्ता भएको।
५.	सुर्तीजन्य पदार्थ (नियन्त्रण र नियमन गर्ने) ऐन, २०६८ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक	संशोधनका विषय पहिचान, सर्वसाधारणको राय सुझाव, सरोकारवाला निकायको राय सहमति समेत लिई विधेयकमा तर्जुमा सहतमिको लागि कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाइएको।
६.	सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार ऐन, २०७५ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक	तर्जुमा प्रक्रिया सम्पन्न गरी संघीय संसदमा दर्ता भएको।

७.	सरोगेसी तथा आइ.भी.एफ. सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक	अवधारणापत्र तयार गरी अवधारणापत्रमा सहमतिको लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाइएको।
८.	मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी विधेयक	अवधारणापत्र तयार भई विधेयक तर्जुमाको लागि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्बाट सिद्धान्त स्वीकृत भएको।
९.	स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको सुरक्षा सम्बन्धी ऐन, २०६६ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक	तर्जुमा प्रक्रिया सम्पन्न गरी संघीय संसदमा दर्ता भएको।
१०.	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक	संशोधनका विषय पहिचान, सर्वसाधारणको राय सुझाव, लिई सरोकारवाला निकायको राय परामर्श लिने कार्य गरिएको।
११.	भक्तपुर क्यान्सर अस्पताल कर्मचारी सेवा सर्त विनियमावली, २०८३	कानून तर्जुमाको दृष्टिकोणले परिमार्जन गरी स्वीकृत भै कार्यान्वयन भै रहेको,
१२.	नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद् कर्मचारी प्रशासन विनियमावली, २०८३ (पहिलो र दोस्रो संशोधन)	संशोधनमा तर्जुमाको दृष्टिकोणले मस्यौदा गरी सरोकारवाला निकायको सहमति लिई स्वीकृत भै कार्यान्वयनको लागि पठाइएको।

मुद्दा तथा रिटहरुमा पेश गर्नुपर्ने लिखित जवाफ

- यस मन्त्रालयलाई विपक्षी बनाई सम्मानित सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत, जिल्ला अदालत एवं प्रशासकीय अदालतमा दायर भएका मुद्दाहरुमा मा. मन्त्री ज्यू, श्रीमान् सचिव ज्यू तथा मन्त्रालयकोतर्फबाट लिखित जवाफ तयार गरी सम्बन्धित निकायमा दर्ताको लागि पठाइएको।

कानूनी राय

- प्रत्यायोजित विधायन अन्तर्गत बन्ने कानून, अस्पताल दर्ता, नियमन सञ्चालन, फैसला कार्यान्वयन, खरिद योजना तथा गुरुयोजना, कार्य सहमति तथा इजाजतपत्र, कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी विषय, मन्त्रालय सम्बद्ध पदाधिकारी नियुक्ति तथा मनोनयन, वातावरणीय अध्ययन परीक्षण प्रतिवेदन स्वीकृति तथा सिफारिस, सन्धी सम्झौताका विषय, अन्य मन्त्रालयबाट परामर्शको लागि प्राप्त भएका विधेयक, जग्गा प्राप्ति सम्बन्धमा माग भए बमोजिमको राय परामर्श प्रदान गरिएको,

३. यस मन्त्रालयको मा. मन्त्री ज्यू, श्रीमान् सचिव ज्यू, महाशाखा प्रमुख ज्यूहरूबाट माग भएका राय उपलब्ध गराएको।

ड. स्वास्थ्य आपत्कालिन तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई

१. जेन्जी प्रदर्शनका क्रममा घाइते भएका व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकताका साथ निःशुल्क उपचार सेवा प्रदान गर्न, उपचार तथा फलोअपका लागि आवश्यक औषधि सम्बन्धित अस्पतालबाटै निःशुल्क उपलब्ध गराउन तथा उपचारमा लागेको खर्च “देशका विभिन्न आन्दोलन, द्वन्द्व तथा प्राकृतिक प्रकोपका घाइतेहरूलाई औषधि उपचार गरेबापत अस्पतालहरूलाई शोधभर्ना दिने कार्यविधि, २०८२” बमोजिम शोधभर्नाका लागि माग गर्ने व्यवस्था मिलाउन सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई पुनः निर्देशन दिइएको र सो सम्बन्धमा समन्वय भइरहेको।
२. “देशका विभिन्न आन्दोलन, द्वन्द्व तथा प्राकृतिक प्रकोपका घाइतेहरूलाई औषधि उपचार गरेबापत अस्पतालहरूलाई शोधभर्ना दिने कार्यविधि, २०८२” को दफा ४ को उपदफा (३) बमोजिम सम्बन्धित अस्पतालहरूबाट प्राप्त बिल—भरपाईसहितका सक्कल फाइलहरू रुजु गरी शोधभर्ना प्रक्रियाका लागि नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा महाशाखामा पठाइएको।
३. रसुवा—भोटेकोशी बाढीपश्चात् स्वास्थ्य क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाउन HEOC ले प्रभावित जिल्लाका स्वास्थ्य संस्था, PHEOC, स्वास्थ्य सेवा विभाग तथा सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय, अनुगमन तथा सूचना व्यवस्थापन गरेको। घाइतेको उपचार, बिरामी रेफरल, स्वास्थ्य संस्थामा भएको क्षति, EMT परिचालन, स्वास्थ्य स्रोतसाधनको उपलब्धता तथा मानसिक स्वास्थ्य र मनोसामाजिक सहयोगसम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरी दैनिक SitRep तथा इन्फोग्राफिक प्रकाशन गर्नुका साथै स्वास्थ्य क्लस्टरमार्फत साझेदार संस्था तथा निकायहरूसँग समन्वय, सूचना आदानप्रदान र प्रतिकार्य व्यवस्थापनमा सहजीकरण गरेको।
४. एम्बुलेन्स सेवा निर्देशिका, २०८२ बमोजिम राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशक समिति तथा राष्ट्रिय एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी पाँचवटा स्वास्थ्य संस्थालाई एम्बुलेन्स खरिदमा राजस्व छुटका लागि सिफारिस गरिएको।

५. जनस्वास्थ्य आपत्काल, विपद् तथा सार्वजनिक बिदाका समयमा सरकारी अस्पतालहरू र प्रादेशिक स्वास्थ्य आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरूलाई तयारी तथा सतर्क अवस्थामा रहन आवश्यक समन्वय गरिएको।

११. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

मन्त्रालयको चालु आ.व. को आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबारको विवरण अनुसुचि-१ मा संलग्न गरिएको छ।

१२. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको वेबसाइटको विवरण

यस स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको वेबसाइट <https://mohp.gov.np/>

१३. स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्रालयको सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण

- <https://mohp.gov.np/>
- <https://www.facebook.com/mohpnep>
- https://x.com/mohp_nepal
- Viber: Swastha Suchana by MoHP, Nepal

आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

५५

समाज कल्याण

मलेख, काठमाडौं-२०७०

प्रमाणित तथा बाह्य प्रमाणित प्रमाणित
मलेख, काठमाडौं-२०७०/२०७१

सर्वोच्च न्यायालय

बजेट उपरीपत्र नम्बर: २०७०/११४४

आयोजना/कार्यक्रम नाम: स्वास्थ्य क्षेत्र सुदूर पर्यवेक्षण

आर्थिक वर्ष: २०७३/७४

महिना: अर्को

खर्च/वित्तिय संकेत नम्बर / नाम	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	प्राथमिक तह भुक्तानी विधि	द्वितीय तह स्रोत व्यहोर्ने भुक्तानी निकाय विधि		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकास	यस महिना सम्मको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बलिक खर्च रकम	बोली बजेट
			स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि							
31112 रर अन्तराष्ट्रिय सहायता विभाग/विभिन्न	1100001-नयाँ	02-नयाँ (अन्तराष्ट्रिय कृषि)	४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००
31122 वैश्विकी सेवा केंद्र	1100001-नयाँ	02-नयाँ (अन्तराष्ट्रिय कृषि)	४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००
	2301001-नयाँ	31-नयाँ अनुदान	४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००
	जम्मा		४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००
संलग्न ग-म			४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००
1100001-नयाँ		02-नयाँ (अन्तराष्ट्रिय कृषि)	४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००
2301001-नयाँ		31-नयाँ अनुदान	४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००
जम्मा			४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००
अन्तिम बजेटको तुलना (*)			४,०००,०००.००		४,०००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,०००,०००.००

सत्य

Printed By: sabbas370

Printed Date: Oct 27, 2026 02:23 PM

Page 1/2

M. S. RAO, K. V. RAMANUJAM

boðe 00000 : 1. Stig hefur
búið til þess að gefa

खर्चको फाँटबारी

बजेट उपशीर्षिक नम्बर: 360009983

आयोजना/कार्यक्रम नाम: म्याम्थल क्षेत्र गृष्टार कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष: २०८३/८४

મહિના: અસોજ

100

Printed Date: Oct 27, 2026 02:19 PM

Page 1 / 2

५७

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्रारम्भिक तह	द्वितीय तह	यस महीना सम्मको निम्नतम	यस महीना सम्मको खर्च	यस महीनाको खर्च	यस महीना सम्मको खर्च	चेस्की	चेस्की बाहेक खर्च रकम	वौकी बजेट
113 अन्य संरचनाई बजेटमा—सर्वा	1100001-नयाँ	01-नयाँ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	१,०००,०००.००
	११३३३		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१,०००,०००.००
122 सरकारी विकास, समिति, बोर्ड—सुदूरपश्चिम प्रदेश	1100001-नयाँ	02-नयाँ (आन्तरिक)	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00	0.00	२००,०००,०००.००
	११३३३		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२००,०००,०००.००
213 केबल बरिब खर्च	1100001-नयाँ	02-नयाँ (आन्तरिक)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	३०,०००,०००.००
	११३३३		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३०,०००,०००.००
जम्मा			३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	०.००	६,०१८,०३३.००	६,९९१,९८१,३४८.००
1100001-नयाँ सरकारी			३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	०.००	६,०१८,०३३.००	६,९९१,९८१,३४८.००
1100001-नयाँ सरकारी			३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	०.००	६,०१८,०३३.००	६,९९१,९८१,३४८.००
2100002-अन्य रूप ले			३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	०.००	६,०१८,०३३.००	६,९९१,९८१,३४८.००
2301001-जम्मा			३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	३,८९०,३३०.००	०.००	६,०१८,०३३.००	६,९९१,९८१,३४८.००
अन्तिम बजेटको तुलना (५)			६,९९१,९८१,३४८.००	६,९९१,९८१,३४८.००	६,९९१,९८१,३४८.००	६,९९१,९८१,३४८.००	०.००	६,०१८,०३३.००	६,९९१,९८१,३४८.००

प्रमाणित गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

पस गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

मौलिक कानून २०७२

मौलिक कानून २०७२

स्वास्थ्य तथा श्रम विभाग, स्वास्थ्य विभाग
काठमाडौं, नेपाल

स्वास्थ्य विभाग

बजेट उपपरीक्षा नम्बर: ३०७०७०७०७०७

आयोजना/कार्यक्रम नाम: स्वास्थ्य तथा श्रम विभाग, स्वास्थ्य विभाग

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

प्राथमिक तह
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

द्वितीय तह
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

अन्तिम बजेट
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

यस महिना सम्मको विकास
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

गत महिना सम्मको खर्च
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

यस महिनाको खर्च
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

यस महिना सम्मको खर्च
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

पेस्की
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

पेस्की बहिर्
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

बोकी बजेट
खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम

31122 मेडिकल तथा औजार	1100001-नेपाल सरकार	02-स्वास्थ्य विभाग (आयोजना)	१९,८३४.००	१९,८३४.००	०.००	१९,८३४.००	१९,८३४.००	०.००	१९,८३४.००	१९,८३४.००	०.००	१९,८३४.००	१९,८३४.००
31123 फर्निचर तथा फिक्स्चर	1100001-नेपाल सरकार	02-स्वास्थ्य विभाग (आयोजना)	१९,८३४.००	१९,८३४.००	०.००	१९,८३४.००	१९,८३४.००	०.००	१९,८३४.००	१९,८३४.००	०.००	१९,८३४.००	१९,८३४.००
जम्मा			१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	०.००	१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	०.००	१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	०.००	१,०००,०००.००	१,०००,०००.००

1100001-नेपाल सरकार

02-स्वास्थ्य विभाग (आयोजना)

जम्मा

अन्तिम बजेटको तुलना (%)

नयाँ गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

पस गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

प्रमाणित गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

Printed By: subhas370

Printed Date: Oct 27, 2020 12:20 PM

Page 1/1

खर्च/वित्तीय संकेत नम्बर / नाम	प्रारम्भिक तह	द्वितीय तह	अन्तिम बजेट	यस महीना सम्मको विकास	यस महीना सम्मको खर्च	यस महीनाको खर्च	यस महीना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
28140 अन्न पाख	खेत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि	खेत व्यहोर्ने निकाय विधि							
1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
जम्मा				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
जम्मा				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
अन्तिम बजेटको तुलना (x)				0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

तयार गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

पेस गर्ने
नाम :
पद :
मिति :

प्रमाणित गर्ने
नाम :
पद :
मिति :